

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 272 (5348)

НЯДЗЕЛЯ

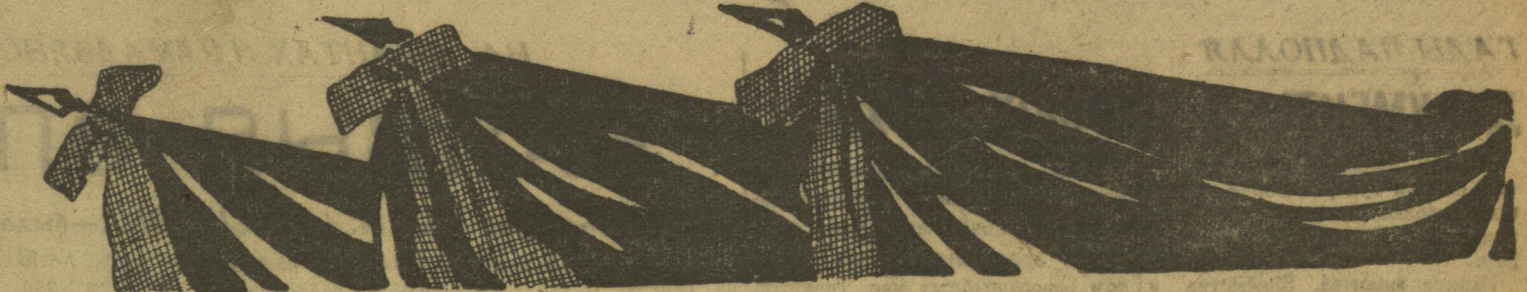
1

СНЕЖНЯ

1935 г.

Год выдання XVIII

Перад п'ямяцю Сергея Міронавіча КІРАВА — вернага сэрятніка вялікага СТАЛІНА, мужаа барацьбіта за бяссмертную справу соцьялізма, загінуўшага год назад ад рук тройчы прэзэранных падонкаў гнуснай контррэвалюцыйнай зіноўеўска-каменеўска-трацкіскай групы, схіляюць свае баявыя сцягі пролетарыі ўсяго свету.

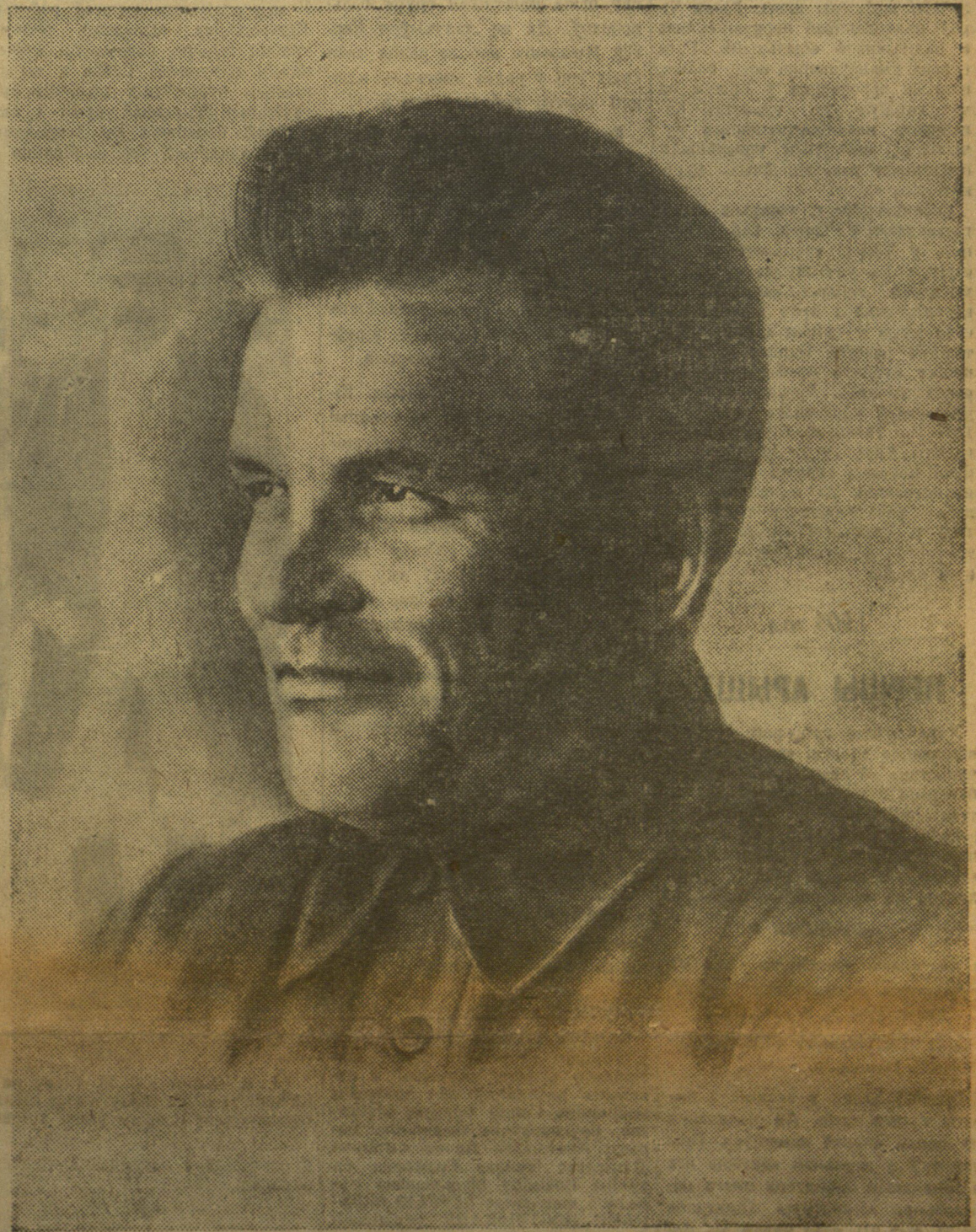
Верны сын партыі

(УРЫВАК З ПРАМОВЫ С. М. КІРАВА НА XVII З'ЕЗДЗЕ ВКП(б))

...Таварыш Сталін гаварыў, што мы закончылі фундамент соцьялістычнай будовы, што мы разгортаем работу для таго, каб пабудаваць на гэтым вялікім фундаменце ўсе надбудовы, якія створаць новае, небывалае ў гісторыі чалавечтва грамадства, комуністычнае грамадства.

Работа, таварышы, не толькі захапляючая, але работа вельмі цяжкая, вельмі складаная і вельмі адназначная. Але, калі мы маем такі гераічны рабочы клас, які насяляе нашу савецкую краіну, калі мы маем такую партыю, якую выпяставілі найвялікшыя з людзей — Владзімір Ільіч Ленін, цвет якой засядае вось тут зараз, партыю, якая не ведае ніякіх перагарод, ніякіх перашкод, партыю, у якой у праваце сваёй справы няма ні малейшага сумнення, я думаю, што з такой партыяй, з такім рабочым класам стаячыя ўперадзе задачы не толькі вырашальныя, але вырашальныя бліскуча і вырашальны пераможна, тым больш, што асноўныя труднасці ўжо засталіся заду.

Таварышы, дзесяць гадоў таму назад мы пахавалі таго, хто стварыў нашу партыю, хто стварыў нашу пролетарскую дзяржаву. Але таксама дзесяць гадоў таму назад вуснамі прадаўжальніка аласным лепшага кормца, а з ім і лепшай соцьялістычнай будовы, нашай мільённай партыі, нашага мільёнага рабочага класа, вуснамі гэтага лепшага мы далі сваяшчэную клятву выканаць вялікія заветы Леніна. Мы, таварышы, з гонарам перад п'ямяцю Леніна можам сказаць: мы гэту клятву выконваем, мы гэту клятву і на-

СПРАВА ЛЕНІНА—СТАЛІНА БЯССМЕРТНА!

Год таму назад — 1 снежня 1934 года ў Смольным раздаўся зрадаўніцкі стрэл. Булі, пасланая рукою вырадка тройчы прэзэрнай трацкіска-зіноўеўскай контррэвалюцыйнай банды, абарва-ла жыццё **Сергея Міронавіча Кірава**. Перастала біцца гарачае сэрца вернага сына большэвіцкай партыі, чалавека сталінскай загартаванасці, самаадданага байца, бліскучага арганізатара, палкага трыбуна, любімага ўсёй партыі і ўсяго народу.

Замкнуўся вруг зрадаўніцтваў, якія на працягу доўгіх гадоў харахтарызавалі ўсю дзейнасць патхліпцаў і арганізатараў гэтага гнуснага зладзейскага забойства, прыбраўшых пад сваё крыло ўсё, што аставалася подлага і агіднага, убюдочнага і вырадзкуша-гася Перад усім савецкім народам, які схіліў свае баявыя сцягі пад прахам свайго Міронавіча, перад працоўнымі ўсяго свету прадаўцаў ва ўсёй сваёй подлай агоненасці сапраўчны твар гэтых заклітых ворагаў партыі і соцьялізма, якія самкнуліся з агонцелым фашызмам і белагвардзейшчынай, твар подлых перабжыцтваў у лагер капіталізма.

На адной з комсамольскіх канферэнцый зварачаючыся да моладзі, Кіраў гаварыў: «...Кожны год уносіць з нашых радоў старых, выпрабаваных у рэвалюцыйных баях большэвікоў. Але мы не павінны прыходзіць у замшанне перад гэтымі ўпратамі, мы павінны на-ранейшаму смела, з высока паднятай галавой ісці наперад».

Смела, з юнацкім задорам, энтузіязмам, з кінучай эвергіяй пайдем наперад, прадаўжаючы шлях ухадзячых з слаўнай большэвіцкай каторгі...»

Стрэл у Смольным гулім водгулам прайшоў па краіне. Зрадаўніцкая куля вырвала з нашых радоў аднаго з выдатнейшых байцоў слаўнай большэвіцкай каторгі. Але не дрогнуў жагуты строй байцоў соцьялізма, які ідзе за гэтай каторгай, бо ма, які ідзе за гэтай каторгай, бо ма, за якую змагаўся Кіраў. Справа, якой Кіраў аддаў усё сваё жыццё, **бяссмертна**.

Па-кіраўску, смела, з юнацкім энтузіязмам, з кінучай эвергіяй пайдем наперад, прадаўжаючы шлях ухадзячых з слаўнай большэвіцкай каторгі...»

най здольнасцю перадаваць акружаючым часціцу сваёй невычарпальнай бадзёрнасці, натхняць іх. Гаворачы з работнікам аб прастых і будзённых справах, ён раптам адкрываў перад ім вялікую перспектыву, раскрываў яму звышнны, якімі гэтыя справы звязваюцца з вялікай справай будаўніцтва соцьялізма. Яго жывы розум ахапляў мноства ўсялякіх пытанняў, якія ўзнікаюць у велізарным культурным і прамысловым цэнтры з яго вобласцю і ўсе гэтыя пытанні ён звязваў з інтарэсамі партыі, з задачамі барацьбы.

Сергей Міронавіч любіў думаць і гаварыць аб нашым заўтра. У кожнай справе ён неяк умеў бачыць заўтрашні дзень...

Бачыць заўтрашні дзень — якось большэвіка, узброенага вялікім вучэннем **Маркса—Леніна—Сталіна**.

З трыбуны XVII з'езда ВКП(б), аглядаючыся на пройзлены шлях, Сергей Міронавіч гаварыў:

«...Дасягненні сапраўды ў нас вялікія... Калі сказаць пачала-воцку, дык хочацца жыць і жыць... На самой справе, пагля-дзіце, што робіцца. Гэта ж факт!»

Кіраў таксама, як і ўся наша партыя, у чоткіх рапнённях XVII з'езда ВКП(б) бачыў сёнешні наш дзень і наш заўтрашні дзень, бачыў гэта шчаслівае радаснае жыццё, пры якім «хочацца жыць і жыць».

Пад мучрым кіраўніцтвам таварыша **Сталіна** партыя праводзіць велізарнейшую работу па ажыццяўленню плана другой пяцігодкі. План другой пяцігодкі ўвасабляецца ў новых фабрыках і заводах, у замочным і культурным жыцці для ўсяго савецкага народу. І голасам усёй краіны вялікі **Сталін** з трыбуны парадзі стахаваўцаў заявіў: «жыццё стала лепш, жыццё стала веселей».

На жыцці і барацьбе Кірава трэба вучыць і загартоўваць ма-

соцьялістычнага будаўніцтва і няўсмысленую рэвалюцыйную пільнасць.

Глыбей і лепш вывучаць гісторыю нашай партыі, узбройваць кожнага члена партыі вялікім вучэннем **Маркса—Леніна—Сталіна** патрабуе наша партыя. Трэба лепш, глыбей вывучаць гісторыю партыі, каб зрабіць кожнага члена партыі, кожнага спачувальчага і комсамольца такім-жа жалезным большэвіком, якім быў **Сергей Міронавіч**. Трэба лепш і глыбей вывучаць гісторыю нашай партыі, каб умела распазнаваць ворага, за якой-бы маскай ён ні хаваўся, якімі-б гнуснымі двуручніцкімі металамі ён ні карыстаўся, каб яшчэ астрэй адточваць нашу зброю — большэвіцкую пільнасць.

Нам неабходна яшчэ вышэй узняць большэвіцкую пільнасць, бо барацьба не скончана, барацьба працягваецца, класавы вораг разбіты і разгромлены, але яшчэ недабіты канчаткова.

Ён подлы і гнусны — гэты класавы вораг. Як ядавітая гадзіна ён упаўзае на бруху ў кожную шчыліну, палаючы смяротнай нянавісцю, не гандзючы нічым, імкнецца, дзе толькі можа, пашкодзіць, знішчыць, напакасціць...

«Вось чаму рэвалюцыйная пільнасць з'яўляецца той самай якасцю, якая асабліва неабходна цяпер большэвікам» (**Сталін**).

Кірава вырвалі з нашых радоў гнусныя падонкі тройчы прэзэрнай і подлай трацкіска-зіноўеўска-каменеўскай групы. Гэта зрадаўніцкая групка, разбітая партыяй, стала злейшым ворагам партыі і савецкай улады. У сваёй звырынай нянавісці яна самкнулася з белагвардзейшчынай і фашызмам, выконваючы іх заданні і прымяняючы іх зладзейскія метады.

Штэрэйбрэхеры, дэзертыры зрадаўнікі на ўсім сваім шляху, аслепленыя злобай да партыі, гэтыя контррэвалюцыйныя вырадкі на ўсё глядзелі вачыма нашых заклітых ворагаў, лакаціліся да непасрэднай сувязі з замежнымі контрразведкамі, перайшлі да метадаў агалцелай белагвардзейшчыны, ак-

наперад, прадаўжачы іх угодкі з слаўнай большавскай нагорткі...

Отраў у Смольным гулім вод-
гасам пранёсся па краіне.
Здрадніцкая куля вырвала з на-
ших разоў аднаго з выдатней-
шых байцоў слаўнай большаві-
цкай нагорткі. Але не дрогнуў
магутны строй байцоў сацыялі-
зма, які ідзе за гэтай нагортай, бо
справа, за якую змагаўся Кіраў,
справа, якой Кіраў аддаў усё
сваё жыццё, бессмертна.

Па-кіраўску, смела, з юнацкім
запорам, энтузіязмам, кіпучай
напругай, з высока палёнатой га-
давой пад жалезным вадзіцель-
ствам Сталіна пайшла наша краі-
на наперад, ламаючы ўсе пера-
шоды, змываючы ўсю нечысць,
якая вылазіла на шляху сацыя-
лістычнага будаўніцтва.

Сергей Міронавіч Кіраў — вер-
ны сын нашай партыі. Усё жыц-
цё Кірава — узор самаадданага
служэння партыі Леніна —
Сталіна, барацьбы за перамогу
гэтай вялікай справы.

Слаўны жыццёвы шлях Кірава
жа адлюстроўвае гісторыю на-
шай партыі, бо на ўсіх этапах
гэтай гісторыі Кіраў — непахіс-
ны большавік, таленавіты арга-
нізатар, самаадданы баяц.

Кіраў — баяц, арганізатар,
трыбун. Гэтыя якасці, неадлучныя
ад адной ад другой, акрэсліваюць во-
браз гэтага вялікага большавіка-
сталініста.

У самых цяжкіх моманты сваёй
барацьбы Кіраў быў бадзёры, вя-
сёлы, у некаторай ступені дзёр-
кі. Калі ў Томску будавалі пад-
польную друкарню. Кіраў пасля
смавочнага работы весела спя-
ваў. Калі пасля арыштаў яго ла-
пталі, ён быў такі-ж дзёркі з
трывалымі, нібы ён дапытваў
іх, а не яны яго.

Адуль бралася гэта ўспэўне-
насць і бадзёрасць у самых цяж-
кіх умовах класавай барацьбы, у
турмах і ссылках, пры самых
цяжкіх акалічнасцях?

Яна ішла з упэўненасці ў пра-
вае вялікай справы сацыялізма,
яна чэрпала сабе сілы з
вучэння рэвалюцыйнага
марксізма-ленінізма, які за-
фіёны, у любых умовах
асвятляе шлях, дае ясную
перспектыву, намагае кан-
чатковую мэту барацьбы.

Кіраў быў выдатным арга-
нізатарам. Але ён ніколі
не адрываў практычную, арга-
нізацыйную работу ад
тэорыі, ён — як піша тав.
Сталін — аўладаў «выдат-

на пад мучым кіраўніцтвам
варыша Сталіна партыя право-
дзіць велізарную работу па
актыўнаму плану другой пяці-
годкі. План другой пяцігодкі
ўвасабляецца ў новых фабрыках і
заводах, у замочным і культур-
ным жыцці для ўсяго савецкага
народу, і голасам усёй краіны
вялікі Сталін з трыбуны парлы-
стаханаўцаў заявіў: «жыццё стала
лепш, жыццё стала веселей».

На жыцці і барацьбе Кірава
трэба вучыць і загартоўваць ма-
ладых кадры нашай партыі, ком-
самолы, выходзячы ў іх безза-
ветную адданасць нашай партыі,
яе жалезным прынцыпам, выход-
зячы ў іх нянавісць да ворагаў

Міжнародны пролетарыят за-
клімаў гэтых здраднікаў. Ён
прыгваздіў іх мерзкія імёны да
ганебнага слупа, побач з імёнамі
іншых правакатараў і здраднікаў.

Вялікі і непераможны спяч
Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна
горда развіваецца над краінай
сацыялізма і заклікае на апошні
і рашучы бой да сусветнай про-
летарскай рэвалюцыі пролетарыяў
і працоўных усяго свету.

Сацыялізм перамог і перамагае.
Ён узнімае новыя і новыя пласты
герояў і гераінь сацыялістычнай
працы, раскрывае пудоўныя пер-
спектывы трыумфа камунізма. І ў
сваім пераможным маршы, усё
больш і больш завастраючы рэ-
валюцыйную пільнасць, умацоў-
ваючы магутнасць пролетарскай
дыктатуры, узбройваючыся бес-
смертным вучэннем Маркса—
Леніна—Сталіна і слаўнымі тра-
дыцыямі гісторыі нашай партыі,
мы прыймем у які імя нашага
Міронавіча — друга і любімага на-
роду, большавіка, аддаўшага сваё
жыццё за справу камунізма, за
бессмертную справу партыі
Леніна—Сталіна.

ска-каменёўскай групы. Гэта
здрадніцкая група, разбітая пар-
тыяй, стала злейшым ворагам
партыі і савецкай улады. У сваёй
зварынай нянавісці яна самкаўла-
ся з белагвардзейскай і фа-
шызмам, выконваючы іх заданні і
прымяняючы іх зладзейскія мета-
ды.

Штрайкбрэхеры, дэзертыры
здраднікі на ўсім сваім шляху, ас-
лепленыя злобай да партыі, гэтыя
контррэвалюцыйныя вырадкі на
ўсё глядзелі вачыма нашых заклі-
тых ворагаў, лакаціліся да непас-
рэднай сувязі з замежнымі контр-
разведкамі, перайшлі да метадаў
агалцеля белагвардзейшчыны, ак-
тыўна дапамагаючы ворагам на-
шай вялікай радзімы рыхтаваць
інтэрвенцыю.

С. М. КИРАУ

ПАД КІРАУНІЦТВАМ ТАВАРЫША СТАЛІНА—НАТХНІЦЕЛЯ І АРГАНІЗАТАРА ПЯЦІГОДКІ—ДА НОВЫХ ПЕРАМОГ

Мы дабіліся, таварышы, рашаю-
чых поспехаў, мы вырашылі на
карысць сацыялізма асноўнае пы-
танне «хто каго», мы разграмілі
класавы ворага і яго агентуру.
Але было-б найвялікшай памыл-
кай думаць, што мы і надалей
будзем весці нашу сацыялістыч-
ную будоўлю без малейшых за-
трудненняў, што ўсё пойдзе
гладка і роўна, — нічога падоб-
нага.

Ці ёсць у нас труднасці ў да-
лейшай рабоце? Безумоўна, ёсць.
Класавая барацьба яшчэ не
скончана, астаткі варожых, раз-
бітых рэвалюцыйнага класаў яшчэ
не дабіты канчаткова, яны рассея-
ны па ўсёй краіне, астаткі пера-
жыткаў мінулага яшчэ пэпка жы-
вуць у псіхалогіі, у навыках, у
быццё мільёнаў людзей. І вось у
гэтых умовах дысцыпліна, лані-
скае стойнасць, чыстая радыё
нашай партыі маюць зусім вы-
ключнае значэнне. Калі-ж заўтра,
а гэта зусім магчыма, мы станем
тварам да твару з новымі затру-
дненнямі, — што тады атрымаец-
ца? Калі ў нас застанецца ахвоты
ў вёсцы, калі на чале калгаса
або саўгаса будзе стаяць каму-
ніст, які за панібрата з кулаком,
папом, з былым афіцэрам, то з
такімі «малайцамі» далёка не пой-
дзец, з такімі людзьмі паспяхо-
вай барацьбы за сацыялізм не
пабудзец. І таму неабходна нашу
партыю пачысціць самым грун-
тоўным чынам і тым самым га-
рантаваць яе ад усякіх хістан-
няў, якія затrudняюць нашу ра-
боту...

...Таварышы, класавая барацьба
працягваецца. Яна працягваецца
і прымае новыя формы ў залеж-
насці ад новых этапаў і задач
нашай сацыялістычнай будоўлі.
І зраз, калі сацыялізм перамог і
расце па ўсяму фронту, калі ме-
сца капіталістычнай асновы эк-
сплаатанцы чалавека чалавекам
займае грамадска-сацыялістычная
ўласнасць, актыўнасць класавы

ворага накіравана ў першую чар-
гу ў гэты бок. Расцягванне, кра-
жа, свядомае псаванне, утойванне
ад дзяржавы — вось зараз мета-
ды і прыёмы класавы ворага. І
дрэнны той камуніст, які не ўмеа
распазнаць зараз класавы вора-
га ў яго новым выглядзе, хто
шуквае яго па-ранейшаму з він-
тоўкай ці абрэзам у руках і бла-
дуцна праходзіць калі драпежні-
ка, злодзея і шкодніка.

Таварышы, на працягу вякоў
буржуазія абвешчала сваю пры-
ватную ўласнасць «свясчэннай і
недатыкальнай». На працягу вя-
коў буржуазія залівала патокам
крыві ўсякую спробу рабочага
класа і працоўнага сялянства па-
сягнуць на «святасць і недаты-
кальнасць» гэтай, асновай на
грабязі, гвалце і ашуканстве,
ўласнасці. І напер, калі гэта
прыватная ўласнасць на сродкі
вытворчасці ліквідавана, калі про-
летарыят стварыў сваю свясчэн-
ную і недатыкальную сацыялі-
стычную ўласнасць, асколі раз-
бітых рэвалюцыйнага класаў усяляк
імянуцца падарваць гэту грамад-
скую ўласнасць, аснову сацыялі-
стычнага ладу. Тут, на гэтым
участку, праходзіць зараз фронт
жорсткай класавай барацьбы. Тут
правяраецца пільнасць кожнага
камуніста, кожнага чэснага савец-
кага работніка, класавая стой-
касць кожнага рабочага і калгас-
ніка. Іменна тут, на гэтым уча-
стку, мы павінны з усёй сілай
абрушвацца на галаву нашага
класавы ворага, усёй магутнас-
цю нашай рэвалюцыйнай закон-
насці, нашай пролетарскай дык-
татуры. Ачысціцца ад лодыраў,
дэрмадаў, прыхлывальнікаў і
паразітаў, калёным жалезам вы-
патіль раскраванне, растраты,
зладзейства, — у гэтым, тавары-
шы, заключаецца зараз адна з га-
лоўнейшых задач. Умацаванне рэ-
валюцыйнай законнасці ў гэтых
абставінах набывае велізарную
патрычную важнасць.

...Дысцыпліна—гэта-ж тое, што
ў канчатковым выніку моцна ад-
рознівае нас ад усіх астатніх
іліжа-сацыялістычных партый. Ні
адна партыя не ўладала і не мо-
жа ўладаць такой жалезнай ды-
сцыплінай, якая была ў нас. Не
дарма-ж Ленін гаварыў, што «той,
хто хоць колькі-небудзь аслабляе
жалезную дысцыпліну партыі
(асабліва ў часе дыктатуры), той
фактычна дапамагае буржуазіі
супроць пролетарыята». Гэта ска-
зана не для краснага слоўца.
Кожны, парушаючы партыйную
дысцыпліну, падрывае магутнасць
нашай партыі, а тым самым па-
рабляе шансы нашага праціўніка.
У гэтым няма ніякага сумнення.

Вось на гэту партыйную ды-
сцыпліну ў працесе чысткі трэба
вельмі моцна націснуць усім на-
шым партыйным арганізацыям.

Таварышы, у 1917 годзе Ленін
пісаў: «Рэвалюцыя зрабіла тое,
што за некалькі месяцаў Расія
па сваёй палітычнаму ладу да-
гнала перадавыя краіны». Але гэ-
тага мала, вайна няўмольна, яна
ставіць пытанне з бяспітнасцяй
рэзкасцю, — або загінуць, або
дагнаць перадавыя краіны і пера-
гнаць іх таксама і эканамічна.
Загінуць або на ўсёй парох ру-
шыць наперад. Так пастаўлена
пытанне гісторыі».

З таго часу, таварышы, мы па-
сапраўднаму, шчыльна, пасля та-
го, як закончылі аднаўленчы пе-
рыяд, на шырокім фронце занялі
справы нашай сацыялістыч-
нага будаўніцтва, галоўным чы-
нам за апошнія чатыры гады. І
вось, як гаварыў таварыш Сталін
на апошнім пленуме Цэнтральна-
га Камітэта: «Вынікі пяцігодкі
пказалі, што капіталістычная сі-
стэма гаспадаркі ўступіць сваё
месца другой — вышэйшай, са-
вецкай, сацыялістычнай сістэме
гаспадаркі, што адзіная сістэма
гаспадаркі, якая не баіцца крызі-
са, — гэта савецкая сістэма гас-
падаркі». Вось, таварышы, выні-

кі нашай работы на працягу пер-
шай пяцігодкі.

Таварышы, партыя, у якой мы
з вамі жывем, не мае сабе роў-
най у свеце, партыя наша мацнее
з кожным днём. Кіраўніцтва на-
шай партыі знаходзіцца ў вер-
ных, цвёрдых ланіцкіх руках.
Цэнтральны Камітэт нашай пар-
тыі ўзначальваецца лепшым ле-
нінцам, які з'яўляецца правадыром
ўсяго Камуністычнага Інтэрна-
цыянала. На працягу ўсёй работы
па пяцігадовым плану мы, тавары-
шы, не раз пераконваліся ў
тым, якую выключную гістарыч-
ную ролю ў справе нашай сацы-
ялістычнай будоўлі адыгрывае та-
варыш Сталін. (Апладысменты).

Арганізатарам пяцігодкі, яе нат-
хніцелем, арганізатарам сусветна-
гістарычных перамог партыі і ра-
бочага класа ў першай пяцігодцы
быў таварыш Сталін. Ніхто, як ён,
з такой цвёрдасцю не абараняў
начартанне пяцігадовага плана,
ніхто, як ён, не абараняў чыста-
ту нашых ланіцкіх радыё, нашых
ланіцкіх заповедзей. Я думаю,
што пад гэтым надзейным выпра-
баваным кіраўніцтвам мы, не гле-
дзячы на мноства недахопаў у
нашай рабоце, таксама перамож-
на, таксама многа ажыццёвім у
гэтых бліжэйшых гадах, як мы
зрабілі на працягу першай пяці-
годкі.

Таварышы, шмат вякоў таму
назад вялікі матэматык марыў
знайсці пункт апоры, для таго,
каб, апіраючыся на яго, павяр-
нуць зямны шар. Прайшлі ста-
годдзі, і гэта апора не толькі
знойдзена, яна створана нашымі
рукамі. Не пройдзе шмат гадоў,
калі мы з вамі, апіраючыся на
заваяванні сацыялізма ў нашай
савецкай краіне, абодва зямныя
поўшар'і павярнем на шлях каму-
нізма. (Бурныя, праяжныя апла-
дысменты).

(Урыўкі з даклада аб выніках
студзеньскага аб'яднанага плену-
ма ЦК і ЦКК ВКП(б) па сходзе,
партактыва ланіцкай аргані-
зацыі 17 студзеня 1933 года).

Борець, організатор, трыбуун

ГАДЫ ПАППОЛНЯ

ДАКУМЕНТЫ З ЦАРСКИХ АРХІВАУ

Уржум, маленькі павятовы горад Вяцкай губерні. Горад сямейных рэвалюцыянераў. Горад, дзе нарадзіўся Сергей Міронавіч Кіраў.

Раньняе юнацтва. Знаёмства з рэвалюцыянерамі — пачатковая балітычная школа, якая фармуе свядомасць і прадвызначае далейшы жыццёвы шлях. Юнак Кіраў падтрымлівае цесную сувязь з балітычнымі сямейнымі. Гэта сувязь умацоўваецца яшчэ больш, калі ён вяртаецца ў Уржум на час канікул у студэнтам Казанскага механіка-тэхнічнага вучылішча, актыўным удзельнікам студэнцкіх рэвалюцыйных гурткоў.

Восенню 1904 г. таварыш Кіраў прыязджае ў Томск, каб паступіць у Томскі тэхналагічны інстытут. Ён устанаўлівае сувязь з мясцовай сацыял-дэмакратычнай арганізацыяй і праз кароткі час становіцца ў самым цэнтры партыйнай работы. Першы крок на шляху буйнага прафесіянальнага рэвалюцыянера. Арганізацыя студэнцкага ўзброенага паўстання 1905 г. Таварыш Кіраў прымае гарачы ўдзел у гэтай справе і рука царскай ахранкі ўпершыню працягваецца да маладога, смелага рэвалюцыянера. 2 лютага 1905 г. таварыша Кірава арыштавалі на нелегальным партыйным сходзе.

1905 год

ПЕРШЫ АРЫШТ

Упраўляючы губерняй Бірукоў спытаўся данесці «высокаму начальству» аб сваіх «поспехах» у барацьбе з рэвалюцыянерамі. Імя таварыша Кірава — «Сергея Міронава Кострыкава», арыштаванага ўпершыню на нелегальным сходзе 2 лютага 1905 г., паяўляецца на старонках «справы».

«ВЫПІСКА»

з пастановы начальніка Томскага губернскага жандармскага ўпраўлення 1905 г., 9 красавіка.

...36. КОСТРЫКАУ СЕРГЕЙ МІРОНАУ. Мешчанін.

Прымаў удзел у сходцы 2 лютага гэтага года. Ад паказання па данай справе адмовіўся. Пры вобыску ў агульнай кватэры яго

царскай ахранкай. Пратрымаўшы таварыша Кірава ў турме некалькі месяцаў, жандарам прышлося яго вызваліць пад напіскам рэвалюцыйных мас. Таварыш Кіраў у гэты час ужо цвёрда ведаў свой далейшы шлях. У Томску была шматлікая група большавікоў. Да яе далучыўся Сергей Міронавіч, каб да канца дзён сваіх іспі ў радах партыі — адзінай партыі рабочага класа.

Ён працуе агітатарам у гуртках, выступае сярод рабочых, распаўсюджае нелегальную літаратуру. Праз кароткі час таварыш Кіраў становіцца членам Томскага камітэта Расійскай сацыял-дэмакратычнай рабочай партыі. Адназначная справа ўскладзена на яго маладыя плечы — кіруючтва падпольнай друкарняй.

Да канца 1905 г. таварыш Кіраў працуе ў Томску на станцыі Тайга, дзе ён з поспехам арганізоўвае і праводзіць забастоўку чыгуначнікаў.

Пачатак 1906 г. Сергей Міронавіч рыхтуецца да ад'езду. Партыйны камітэт даручыў яму тэрмінова здабыць у Маскве ці ў Пецярбургу добрую друкарскую машыну для партыйнай друкарні, але ахранка зноў высачыла таварыша Кірава. У дзень ад'езду яго арыштавалі, — пачынаецца новае следства.

1906—1907 гады

ДРУГІ АРЫШТ

НАЧАЛЬНИК

Томскага губернскага жандармскага ўпраўлення

28 лютага 1907 г.

Даношу, што 16 гэтага лютага ў Томскім акруговым судзе разбіралася справа, алуцкая з некалькіх дазнанняў аб ішымскім мешчаніне Гіршу Беркаве Майсее, ноўгарадскім мешчаніне Барысе Анаталіеве Ароне, сялянне Дзмітрыі Іванаве Ерамееве, селяніне Маміі Іванаву Мельнікову Ку-

НА ФРАНТАХ ГРАМАДЗЯНСКАЙ ВАЙНЫ

БАЯВЫЯ ЭПІЗОДЫ

(З успамінаў тав. М. І. ВАСІЛЕНКА—былога камандарма XI аомі)

Гісторыя гераічнай барацьбы за савецкі Каўказ, за савецкую нафту і асабліва гераічныя старонкі барацьбы за Астрахань неразрыўна звязаны з імем Кірава. У яго велізарны маштаб работы. Прыходзіцца вырашаць вельмі вялікія задачы, перамагаць небывалыя труднасці. Побач з вырашэннем буйнейшых праблем арганізацыі Чырвонай арміі і адзінай барацьбы за Астрахань Кіраў знаходзіў час разбірацца і

ён рашыў, што трэба Астрахань захаваць, як плацдарм для барацьбы за Каспій і савецкую нафту.

Абстаноўка такая: тры чвэрці арміі знаходзіцца ў шпітальных і па кватарах у сынным тыфе. Уся армія поўраздзета, няма хлеба, войск харчуюцца адной салёнай рыбай. Астрахань недахват боепрыпасаў. Але Кіраў цвёрды, і яго рашучасць перадаецца ўсім акружаючым. На-

воіск, а таксама данамагчы грашымі і патронамі.

Кіраў хутка адклінуўся на гэту просьбу. Ён падабраў 10 надзейных камандзіраў, праінструктаваў іх, даў ім кулямёты, патроны, нагрудзіў усё гэта на палову, даў ім грошы і адправіў усіх праз фронт, праз казакі войскі з правадніком, выбраным ім.

Адпраўляючы камандзіраў, Кіраў загадаў Гікало берагчы патроны, абуцаць войскі і быць гатовымі па нашаму загаду ўдарыць на Грозны.

Не так даўно прышлося мне гаварыць з т. Гікало. «Камандзіраў, гарматы і патроны, — гаворыць ён, — атрымалі мы тады своечасова, данамога Кірава аказала найвялікшую паслугу Савецкай краіне, і загад Кірава мы выканалі».

Гэта — характэрны прыклад дальнабачнасці Кірава. Ён наогул быў выдатным арганізатарам партызанскай вайны ў тыле ў белых. Цікавае таму сведчанне — падпісанне Кірава Беталу Калмыкову, які ўпаўнаважваецца на «арганізацыю ваенных сіл Вялікай і Малой Кабарды для барацьбы за ўстаўленне савецкай улады».

Тав. Кіраў арганізаваў улада абарону чыгуначнай лініі так званымі бронепалездамі. Гэта былі звычайныя паравозы, нічым не абраніраваныя. Наперадзе і ззаду паравозаў былі напінаныя і прарэзанымі ў іх бойніцамі для кулямётаў. Броня замянялася шпаламі і мяшкамі з пяском. Гарматы стаялі на адкрытай плацформе і адзінай абаронай іх быў штэт самой гарматы.

Гэты імправізаваны поезд быў вынайджэн таварышам Кіравым і ён адыграў рашучую ролю ў абароне Астрахані ад казакіх банд, якія рабілі налёты на станцыі чыгунак. Яны атрымалі значныя адпоры з боку кіраўскіх бронепалездаў. Пад прыкрыццём бронепалездаў у вагоне следвалі разрывы, яны высаджваліся і кідаліся праследаваць казакоў.

Некалькі такіх аперацый прывялі да таго, што ў казакаў нестало больш ахвоты рабіць налё-

НА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ БУДОУЛ

УЗОР ВЯЛІКАГА РЭВОЛЮЦЫЯНЕРА І САПРАУДНАГА ЧАЛАВЕКА

(З успамінаў тав. І. ВАРЭЙКІСА)

Упершыню працаваў разам з т. Кіравым мне прышлося ў Баку ў канцы 1921 года. Да таго я сустрэкаў яго спачатку толькі на партыйных з'ездах, канферэнцыях і чуў аб ім, як аб выдатным агітатару.

Тав. Кіраў быў потым паслаў на прапанову Леніна і Сталіна ў Баку на работу сакратара ЦК Азербайджанскай кампартыі. Баку быў тады адным з важнейшых эканамічных і палітычных цэнтраў маладой савецкай рэспублікі. Невыпадкова англічане так імкнуліся к Баку. Імперыялісты спадзяваліся прыбраць да сваіх рух невычайна палітычны Бакинскі нафты, так неабходныя і важныя для жыцця нашай прамысловасці і транспарту.

Бакинскі пролетарыят, прайшоўшы дасканалую рэвалюцыйную школу пад непасрэдным асабістым кіраўніцтвам і адукацыяй такіх людзей, як таварыш Сталін, Шаумян і пазней пад кіраўніцтвам Серго Орджанікідзе, вельмі хутка сабраў свае сілы і пры падтрымцы Чырвонай арміі прагнаў англічан з Баку. Бакинскія рабочыя ўзначалілі працоўных усяго Закаўказзя ў барацьбе за савецкі лад.

Кірава чакала ў Баку вялікая работа. У партыйнай арганізацыі адбываліся частыя склокі; часта ўсхвалялі нацыянальны раз-

галосі паміж камуністамі-цюркамі і армянамі, паміж камуністамі-грузінамі і цюркамі.

Але карэнным чынам змяняюцца справы ў Бакинскі і на ўсёй азербайджанскай партарганізацыі з таго часу, як арганізацыйны пачынае кіраваць тав. Кіраў. На працягу некалькіх месяцаў яго аўтарытэт, як кіраўніка — сакратара камітэта, як трыбуна палімаецца на недасяжную вышыню.

Бакинскія рабочыя сапраўды горада любілі сцяго Кірава. У пачатку 1922 года разам з Кіравым мы прыехалі на адзін завод. Там аказалася група меншавікоў, якая рашыла арганізаваць забастоўку. Частка рабочых хісталася, некалькі пехаў не працавалі. Прыехаў Кіраў, склікалі агульны сход рабочых завода. Ён выступіў з прамовай. У пачатку прамовы многа шумелі, крычалі, але па меры таго, як ён гаварыў, становілася ўсё цішэй, слухалі ўважлівей, а калі ён закончыў прамову, уся маса разарвалася бурнай авацыяй. І рабочыя, падхапіўшы Кірава, сталі яго вясці. Я прымаінаю, што падобнае было пасля прамовы Леніна на Фінляндскага вакзала, калі яго падхапілі рабочыя і панеслі на руках.

Такі быў Кіраў, як трыбуна і палкі агітатар.

І. В. Сталін і С. М. Кіраў на XVI парт'ездзе (1930 г.). НА ЗДЫМКУ: С. М. Кіраў пасля жэння партыйнага з'езда ідзе па Сярдлоўскай плошчы разам з таварышам Сталіным.

У дробязях і заглядаць далёка, носачы ўдары ва ўсе бакі армія адбіваецца ад ворага.

С. М. Кіраў у прэзідыуме II Леўінградскага абласнога з'езда парт'іі-ударнікоў (17 чэрвеня 1933 г.). Фото В. МЕЛЬНИКАВА.

МУЖНЫ ЛЕНІНЕЦ

арышта Кострыкава, арышта-
нага ўпершыню на нелегальным
сходзе 2 лютага 1905 г., паяў-
ляецца на старонках «справы».

«ВЫПІСКА»

з пастановы начальніка Томскага
губернскага жандарскага ўпраў-
лення 1905 г., 9 красавіка.

...36. КОСТРЫКАУ СЕРГЕЙ МІ-
РОНАУ. Мешчанін.

Прымаў удзел у сходцы 2 лю-
тага гэтага года. Ад пакавання
па данай справе адмовіўся. Пры
вобыску ў агульнай кватэры яго
з Ніканавым знайдзена многа не-
легальнай літаратуры (пратакол
№ 31, ліст 67), якая належыць Ко-
стрыкаву (пратакол № 83), і яго
пісем, у якіх вельмі рэзка пад-
крэслваюцца падзеі 12 і 18 сту-
дзеня гэтага года ў г. Томску, а
таксама ёсць указанні на тое,
што Кострыкаў займаецца рас-
паўсюджаннем нелегальнай літа-
ратуры. У часе трымання яго
пад вартай ёў сябе вельмі дур-
на, не падпарадкоўваўся патраба-
ванням турэмнага начальства.

Начальнік томскага губернска-
га жандарскага ўпраўлення
палкоўнік Раманаў.

Так адбылося «першае знаём-
ства» маладога рэволюцыянера з

ДРУГІ АРЫШТ

НАЧАЛЬНИК

Томскага губернскага
жандарскага ўпраўлення

28 лютага 1907 г.

Данешу, што 16 гэтага лютага
ў Томскім акруговым судзе раз-
біралася справа, злучаная з не-
калькіх дзянняў аб ішымскім
мешчаніне Гірку Беркаве Майсе-
еве, ноўгарадскім мешчаніне Ба-
рысе Анатоліеве Ароне, сяляніне
Дзімітрыю Іванаве Ермееве, се-
ляніне Ізмііру Мельхіёраве Ку-
лешу і мешчаніне СЕРГЕЮ МІРО-
НАВЕ КОСТРЫКАВЕ, абвінавач-
ваемых па 126 арт. крымінальна-
га ўлажэння, як члены Томскага
камітэта Расійскай соцыйл-дэма-
кратычнай рабочай партыі; Май-
сееў, Арон, Ермееў і Кулеш суд-
дом прыгавораны да ссылкі на
пасяленне, а Кострыкаў да зня-
волення ў крэпасці.

Даведка: паведамленне ліцера
А ад 17 студзеня і 22 лютага
1906 г. за № 910 і 913.

Палкоўнік Раманаў.

Адбыўшы пакаранне, таварыш
Кіраў накіроўваецца для рэволю-
цыйнай работы спачатку ў Ір-
куцк, а затым ва Владзікаўкаа.
Тут яго арыштоўваюць трэці раз
у сувязі з правамі томекай дру-
карні.

Няўлоўная друкарня

(З УСПАМІНАУ тав. М. А. ПАПОВА)

У адзін з майскіх дзён 1906
года да невялікага, незаселенага
дома на ўскраіне Томска падпы-
ла група рабочых з інструмента-
мі. Яны прыступалі да рамонту.
Новы домаўласнік, які толькі што
купіў гэты дом, як відаць, ра-
шэў нанова аддэлаць старое,
закінутае «ўладанне». І толькі не-
калькіх ведалі, што «новым до-
маўласнікам» быў Томскі камітэт
расійскай соцыйл-дэмакратычнай
рабочай партыі, а «будуўнічымі
рабочымі» — члены гэтай партыі
Кіраў, Рэшатоў, Шпілеў і Папоў
(аўтар гэтага артыкула — Рэд.).

Яны наладжвалі тут падполь-
ную друкарню. Шпарка ўскрылі
падлогу ў закінутым доме і па-
чалі рыць глыбокі падвал па ўсёй
плошчы будынка. Работа была
цяжкая. Прадстаяла выкінуць ве-
лізарную масу зямлі і ўмацаваць
сцены падвала цаглянымі слупа-
мі.

Цэлымі днямі працавалі ў доме
«будуўнічыя рабочыя», і ў сусе-
дзях гэта работа не выклікала
ніякіх падзвоняў.

Работа ішла, — цяжкая, спя-
нівая работа. Праз тыдзень пасля
не пачатку Сержа Кострыкаў да
крыў абіў сабе рукі. Раны пус-
калі кроў, балелі, — ён цэлымі
ночамі не мог заснуць. Але нія-
кіх ўгаворы таварышоў не ма-
лі яго прымусіць адпачыць. Ён
укутваў зраненыя рукі анучамі і
зноў браўся за лопату. Нарэшце,
праз паўтара-два месяцы пад-
польная (у літаральным сэнсе гэ-
тага слова) друкарня была набу-
давана на славу. Сцены былі а-
бштаты правам, над столлю насы-
палі пласт гліны таўшчынёй
больш метра.

Патайныя дзверы былі нашай
гордацю.

Сержа Кострыкаў з вялікай
вынаходлівасцю наладзіў тут тай-
ную электрычную сігналізацыю,
вентыляцыйнае абсталяванне, пра-
дугладеў кожную дробязь для
таго, каб забяспечыць паспяхо-
вую работу друкарні. Устанавілі
«ўнутраныя распарадак». У верх-
няй частцы дома павінны пася-
ліцца людзі, якія непасрэдна не
працуюць у друкарні. Якія-не-
будзь «благанадзейныя», якое-не-
будзь «сур'ёзнае» сямейства, якое
магло б стварыць карыстны ціхага
мяшчэнскага добрабыту. У част-
цы дома, звязанай з друкарняй,
павінны былі жыць самі «друкар-
нікі». У выпадку паяўлення палі-
цый яны павінны былі па сігна-
лу схаватца ў друкарні і не вы-
ходзіць з яе, пакуль не мінуе не-
бяспека.

Абсталяванне было гатова. Ал-
ноўчы ціхім летнім вечарам пры-
ехаў да нас з Шпіера таварыш,
прывёз газеты, навіны сталічнага
жыцця. Зрабіў нам цікавы да-
клад. Навітанні ляглі спаць. Але
неўзабаве раніцою нас разбудзіў
Сержа Міронавіч:

— Паліцыя! Дом акружан!
Сержа Міронавіч з ірасцыю гля-
дзеў на твары паліцэйскіх. Праз
некалькі дзён друкарня павінна
была прыступіць да работы. Ра-
нішні «візіт» атракінуў усе разлі-
ці.

— Што вы тут робіце? — груба
занытаў паліцэйскі чын.

— Працуем на рамонт.

— Хто вы такіх?

На гэта пытанне мы адмовіліся
даваць адказ, пры чым асабліва

«дэракаць» у адносінах да па-
ліцый праваў Сержа Міронавіч.

На вобыск прыгнали паны ў-
вод салдат. Увесь дзень яны ры-
ліся ў доме. Ускрылі падлогу
над друкарняй, выкапалі яму ў
аршын і ўсё-такі друкарні не
знайшлі!

— Дзіўна, — падзіў скрозь зу-
бы жандарскі афіцэр. — Добра
схавалі канцы ў вадзі паны «ра-
монтныя рабочыя»!

Кіраў, Шпілеў і я былі арыш-
таваны. Ні ахранка, ні жандар-
ская управа, ні судныя маглі
прадывіць нам абвінавачвання
а-за адсутнасці доказаў. Пасля
гадовага турэмнага зняволення
Шпілеў і я былі вызвалены, а
Сержа Міронавіч астаўся «да-
сэкжаць»; па іншых справах яго
рэволюцыйнай работы ён быў
прыгаворан да трох гадоў крэ-
пасці.

Тым часам падпольная друкар-
ня працавала. І толькі ў 1909 го-
дзе адбыўся прывал — у літа-
ральным сэнсе гэтага слова «Па-
дазроны дом» быў заселен «ра-
давымі і сям'ёй пісьмавода палі-
цэйскага ўчастка. Аднойчы га-
радавы, які пражываў у ніжнім
паверсе, адчуў «землетрэсненне».
Гэта абвалілася столь у падполь-
най друкарні: затым рухнула
печ, і ўвесь дом атрымаў знач-
ную асадку. Выклікалі пажарную
каманду, разабралі ўвесь буды-
нак і знайшлі тое, што беспас-
пяхова шукалі чатыры гады на-
зад. Паліцыя, нарэшце, атрымала
«рэчывы доказ». І зноў разам з
Сержа Міронавічам мы былі
арыштаваны і адданы суду.

І. В. Сталін і С. М. Кіраў на XVI парт'ездзе (1930 г.). НА
ЗДЫМКУ: С. М. Кіраў пасля пасяджэння партыйнага з'езда ідзе па
Свярдлоўскай плошчы разам з таварышам Сталіным.

У дробязях і заглядваць далёка
наперад.

Летам 1910 г. стварылася абста-
ноўка, калі армія ў раёне Астра-
хані была акружана. Армія Вран-
геля заняла Царыцыні і паставіла
перад сабою задачу адкінуць XI
армію з правага берага ў напро-
мку на Астрахань і сумесна з
уральскімі казакамі, наступаю-
шымі насустрач Врангелю, адра-
заць XI армію, акружыць, зні-
шчыць яе.

Адначасова з гэтым з поўдню
і ўсходу наступалі казакскія вой-
скі.

У гэтай абстаноўцы рашацца
на абарону Астрахані можна бы-
ло толькі чалавеку з жалезнымі
нервамі і выключнай верай у на-
шы сілы. Але такім і быў Кіраў.

носячы ўдары на ўсе бакі армія
адбіваецца ад ворага.

Уплыў Кірава пашыраўся да-
лёка за межы арміі.

Гікало, які кіраваў паўстаннем
у Чэчні, паўднёвай Грознага,
звярнуўся да Кірава з просьбай
накіраваць да яго камандзіраў
для арганізацыі рэгулярных

БЯССТРАШНЫ БАЕЦ

(З успамінаў тав. А. ЕГОРАВА)

Гераічныя дзеянні XI арміі,
якая змагалася з ворагамі сове-
цкай улады ў сыпучых пясках і
стэпах Прыкаспія, непасрэдна
звязаны з імем Кірава.

Барачыба прапоўнік Азербай-
джана, Грузіі і Арменіі за інду-
стрыялізацыю, соцыйлістычную
рэканструкцыю сяла і стварэнне
моцнай Чырвонай арміі, у пры-
ватнасці нацыянальных часцей,
праходзіла пры самым актыўным
баявым супрацоўніцтве і кіраў-
ніцтве Сержа Міронавіча разам з
т. Орджанікідзе.

Яго выключная энергія і актыў-
ная натура, яго запальваючыя
словы і прамовы, якія адрозніва-
ліся сардэчнасцю і цеплынёй та-
варыскіх адносін, стварылі вобраз
пралетарскага трыбуна, цвёрда-
каменнага і непакіснага ў ба-
рацьбе за генеральную лінію пар-
тыі большэвіка, ланіца-сталінца
і лепшага друга-таварыша.

Аб тым, якім уплывам кары-
стаўся Сержа Міронавіч, гаво-
рыць наступны эпізод. У гераіч-
ныя дні барацьбы з контррэво-
люцыйнай камандай Х арміі
на Царыцынскім фронце Сержа
Міронавіч быў членам Рэваенса-
вета XI арміі, стаўшай на Аст-

раханскім фронце. І вось я да-
ведваюся, што агенты нашых во-
рагаў прабраліся ў некаторыя
часці Чырвонай арміі, размяшча-
най у Астрахані, і пачынаюць
весці сярод чырвонаармейцаў і
адсталых слаёў рабочых разлага-
ючую работу. Іас быў цяжкі.

Не стала Сержа Міронавіча, але
вобраз яго, сталінскі стыль рабо-
ты, якому ён нас вучыў, яго яра-
кая асоба заўсёды будуць узо-
рам для нашай моладзі.

Гэта вестка мяне вельмі «схва-
лявала. Але праходзіць некаторы
час, і я даведваюся, што ўсё
спіхнула. Аказваецца, таварыш Кі-
раў прыехаў і пагаварыў з чыр-
вонаармейцамі. Ён прымусіў ка-
жы слухалі, ён прымусіў ка-
жы паверылі, — і маса пайшла за ім.
Тыявыя настроі былі зломлены.

Гэта якасць — даводзіць да
глыбіні душы рабочага і чырво-
наармейца ідэю ланіскай пар-
тыі, гэта ўменне запаліць энту-
зіязмам масу прапоўных — ад-
рознівала Сержа Міронавіча.

Ён быў храбры, ён быў са-
праўдным героем, і сярод чырво-
наармейцаў заўсёды можна было
пачуць: «Не бойцеся, таварышны,
Кіраў будзе наперадзе нас!».

І Кіраў сапраўды заўсёды быў
уперадзе.

С. М. Кіраў і М. Г. Горкі на Балтыйскім заводзе (май, 1932 г.).
Фото С. БАМУНЕРА.

С. М. Кіраў у прэзідыуме II Леанінградскага абласнога з'езда на-
васінаў-ударнікаў (17 чэрвеня 1933 г.). Фото В. МЕЛЬНИКАВА.

МУЖНЫ ЛЕНІНЕЦ

(З успамінаў тав. А. СТЭЦКАГА)

Цяжка прывычацца да думкі,
што гэта мужная галава, поўная
турбот і думак аб партыі, аб яе
вялікай справе, прастэрэна под-
лай варажай куляй, што натхнё-
нае і чулае сэрца Сержа Мірона-
віча перастала біцца.

Ён стаў на чале буйнейшай ар-
ганізацыі партыі ў цяжкі час.
Ланіградская арганізацыя і асоб-
ныя калектывы падпадалі самым
жорсткім атакам алуцанай трап-
кіска-зіноўёўскай апазіцыі. У
самой арганізацыі заставалася
многа апазіцыйнага сменца. Ар-
ганізацыя была патрасяна той
алачыннай палітыкай, якую вяла
ў адносінах усёй партыі, яе кі-
руючага цэнтра ранейшая апазі-
цыйная верхавінка Ланіграда. І
ў гэтай цяжкай абстаноўцы Сержа
Міронавіч Кіраў паказаў сябе
з першых крокаў большэвіцкім
правадыром. Ён хутка звязаўся з
большэвікамі — пралетарыямі ле-
нінградскіх фабрык і заводаў, з
радавымі калектывамі, якія былі
ў сваёй пераважнай большасці за
лінію партыі. Ён змог у найкара-
пейшы тэрмін вылучыць з іх ася-
роддзі і сабраць адданыя пар-
тыі, яе ланіскай лініі людзей,
аб'яднаць іх вакол сябе, вакол
новага ланіградскага камітэта,
натхніць іх у барацьбе за лінію
партыі.

І як не прабавалі апазіцыйныя
правыць ланіградскі пар-
тыйны фронт, ні «левым», ні па-
равым правам гэтага ўжо не ўда-
валася. На чале гэтага фронту
стаяў мужны ланінец — Кіраў.
Яго простае, поўная мыслей і аг-
ню прамова ўшчэнт разбівала
ўсякую апазіцыйную дамагогію і
даходзіла да свядомасці кожнага
рабочага.

Ланіградскія пралетары моц-
на палюбілі свайго Міронавіча.
Ланіградская арганізацыя стала
пад яго кіраўніцтвам цвёрдай
апорай партыі. Ланіград пайшоў
шпарка і крокамі наперад у сваім
індустрыяльным развіцці. У ім
раслі новыя людзі. І Сержа Мі-
ронавіч з аслужанай гордасцю мог
адзначыць на XVI з'ездзе, што
толькі за два апошнія гады Ле-
нінград вылучыў партыі і краіне
7.500 кваліфікаваных рабочнікаў.

Сержа Міронавіч умеў дзівосна
аднаць вакол сябе людзей. Ко-
жны, хто ішоў да Кірава, быў упэ-
нены, што яго выслухоўваць самы
уважлівы чынам, што Сержа
Міронавіч разбірацца ва ўсіх дэ-
талах і абмяркуе ўсе падрабяз-
насці справы. І калі справа важ-
ная, Сержа Міронавіч ласць аба-
вязкова ёй ход. Ён сам прымаў
у сябе безліч людзей, сустракаў-
ся з імі і ў партыйных камітэтах,
і калі варштатаў, і ў навуковых
установах. І можна было наглі-
даць, як раслі і падымаліся лю-
дзі ў гэтым асабістым абыходжан-
ні з Міронавічам.

Ён уладаў дзівоснай ало-
насцю перадаваць акружачым
часціны сваёй невячэрняй «а-
дзёрскай, натхняў іх. Ведучы ту-
тарку з работнікам аб прастыі і
будзённых справах, ён раптам
адкрываў перад ім вялікую пер-
спектыву, раскрываў яму звыш-
якім гэтыя справы звязваюцца з
вялікай справай будаўніцтва со-
цыялізма. Яго жывы розум ата-
ляў безліч усялякіх пытаньняў,
якія ўнікаюць у вельзарым
культурным і прамысловым па-
тэры з яго вобласцю, і ўсе гэтыя
пытанні ён звязаў з інтэрасамі
партыі, з задачамі барацьбы.

Сержа Міронавіч любіў думаш-
лі і гаварыць аб нашым заўтра ў
кожнай справе ён неяк умеў ба-
чыць яе заўтрашні дзень, перама-
гаючы коснасць і бюракратызм
там, дзе яны становіліся на шля-
ху, адкіліваючы тых, хто не ко-
бачыць далей уласнага носа. Сержа
Міронавіч падрыхтоўваў гэтае заў-
тра, клапаціўся ўзрошчаў параст-
кі таго новага, што хутка паві-
на было стаць сустановай часткай
будаўніцтва соцыялізма. Ён
прыкоўваў увагу акружачых на
гэтых парастках. Вядомы яго
хлопаты аб падрыхтоўцы работ-
нікаў партыі, тэхнікі, сельскай га-
спадарчы, партыйныя школы,
адмакнуцца ад гэтых задач, за-
ходзячы безліч усялякіх «пра-
тычных» падстаў. Сержа Мірона-
віч адкінуў у бок усе гэтыя апар-
тунытныя рагаткі: пал яго кі-
раўніцтвам, з яго дапамогай у
Ланіградзе развіліся і ўніска
дзесяткі інстытутаў — чырвоныя
прафесуры, тэхнічныя, сельска-
гаспадарчыя, партыйныя школы
праведзена ўсеагульнае абавя-
ковае навучанне.

Ён змог перамагчы і кансер-
ватызм тых, хто хапеў усе мыслі
справы абмежаваць рамкамі
мога Ланіграда. Ён, саратны
Сталіна, прасякнуты яго ідэямі
глядзеў наперад.

І новы індустрыяльны цэнтр
далёкай Поўначы — Хібіны, Ве-
ламорбод, і мурманскія рыбныя
прамыслы, і новыя электрастан-
цыі на Свіры і Неве, і развіццё
торфазадабчы, і развіццё новых
выкапнаў, уздым свайго сельска-
гаспадарчай базы — усе гэтыя
справы, якія ствараліся і ства-
раць Ланіградскія вобласці
даюць новую апору індустрыя-
наму Ланіграду; яны ажыцця-
ляліся сучасна, таму, што ў
іх «навальваўся» з усяй напору
этасцю большэвіка Міронавіч, а
зам з ім арганізаваны і выхо-
ваныя ім ланіградскія пралетары.

У гэтым чалавеку зліліся
доўным чынам каштоўныя
якасці, якія зрабілі яго права-
дыром, сапраўдным героем, лю-
дым і даступным масам, іх дру-
гам і таварышам. Ён быў лані-
цам.

«1 снежня 1934 г., 16 гадзін
мінуў... У будынку Ленінградска-
га савета ад рукі подлага забойцы,
працаваўшага класа загінуў Сер-
гей Міронавіч КІРАЎ. Загінуў адзін
з лепшых сыноў краіны, верны і
смілі саратнік Леніна і Сталіна,
настойчы дзяляч, палкі трыбун
мату. Няма Кірава. Усю неабдым-
ную краіну ўзварушыла гэта тра-
гічная вестка.

«Пуцілаўцы асабліва добра ве-
даюць свайго Кірава. Пад яго кі-
рунцтвам мы разграмілі ворагаў
рабочага класа, здраднікаў партыі—
трасіска-зіноўеўскую апазіцыю.
Ён быў душою стварэння трэктар-
нага вытворчасці. Пры ім краснапу-
цінцы далі свой першы трэктар.
Пры ім мы далі краіне дзесяткі ты-
сяч трэктароў. У самыя цяжкія мі-
нулы ён натхняў нас, вучыў пера-
магаць. Сергея Міронавіча няма ся-
род нас. Але жыве партыя, жыве
рабочы клас, верным сынам і бай-
цам якога быў стары большэвік
Кіраў!

«Не плачце над трупама павшых
бойцаў,
Носіце іх знамя вперёд...»
ТАК ПІСАЛІ РАБОЧЫЯ ЗАВО-
ДА «КРАСНЫЙ ПУТИЛОВЕЦ» ДА
УСІХ ПРАЦОЎНЫХ ГОРАДА ЛЕ-
НІНА, ДА УСІХ ПРАЦОЎНЫХ СО-
ВЕЦКАГА СІАЮЗА.

«Гарады, калгасы, заводы, цэхі—
глыбокай жалобе. Прыспушча-
чырвоныя сцягі з чорнымі і-
стужкамі. Шматлікія жалобныя лі-
сткі, пленумы, дэманстрацыі. Вя-
лікі боль... Цяжкая ўтрата...
З усіх канцоў вялікай краіны
наахвотным стромем ідуць
«Праўду» дзесяткі тысяч тэле-
грам, рэзалюцый з выказаннем
глыбокага гнева і нянавісці
да ворагаў. Уся сіла партыі і рабо-
чага класа адлюстравана ў гэтых
рэзалюцыях.

«У сувязі з няшчасцем, якое на-
падала на партыю і рабочы клас Со-
ветскага Саюза, 2-га снежня раніцою
у Ленінград прыбылі таварышы
Сталін, Молатаў, Варашылаў і Жда-
нов.

«3-е снежня... У апошні раз
Кірава цела Міронавіча пранеслі
на прамых прасторных вуліцах асі-
мільнага Ленінграда. Яго праводзілі
яшчэ 700 тысяч працоўных.

«Поезд жалобой глыбокай ноччу
да прастораў палёў. Хістаюцца
жалобныя сцягі на дэнараваным па-
току.

«У адным з вагонаў сярод кветак
тоўна, акружанай ганаровай вар-
та, ляжыць Сергей Міронавіч Кі-
раў. Яго везуць у Маскву, у ста-
лінінскую краіну.

«Час ганаровай варты канчаўся.
Таварыш СТАЛІН набліжаецца да
вагона. Ён падымецца на ўзвы-
шэнне, нахіляецца над цела свай-
го саратніка і цалуе Кірава
лоб. Потым развітаюцца са сваі-
мі таварышамі іншыя члены Паліт-
бюро і сяакі. Цяжкія, пэтраючыя
мату.

«8 снежня... Бясконца рушыцца
на хвілінны сцяг з істужкамі жа-
лобы. Ідуць завод за заводам, раён
за раёнам, праходзяць 1.200 тысяч

«Жыць! Як хочацца жыць і
жыць!
... мінуў Архіп Андрэ-
ев.

НА ЗДЫМКУ: тт. І. В. Сталін, Л. М. Кагановіч і Л. П. Постышев у апошнім ганаровым карауле ў
Калоннай зале Дома саюзаў ля цэла С. М. Кірава.
Фота ЛАСКУТАВА (Саюзфот).

ХОЧАЦЦА ЖЫЦЬ

Марозны вечар. У святле элек-
трычных ліхтароў калышуцца
чырвоныя сцягі, перавязаныя чор-
най істужкай.

Забіт Кіраў...
Калгас у жалобе. Людзі ўру-
шаны вялікім гневам сабраліся ў
клубе. Стаяць моўчкі. Вочы ўпа-
ваюцца ў знаёмы і блізкі твар
чалавека з усмешкай на вуснах,
чый партрэт у чорнай рамцы ві-
сіць на сцяне.

Сэрца сціскаецца ад болю. Сэр-
ца не хоча змірыцца з тым, што
не пачуе больш радасці і смеху
гэтага чалавека, вялікага, як бу-
дучыня і роднага, як жыццё.

Праходзяць доўгія хвіліны маў-
чання. Нарэшце ў глыбокую ці-
шыню ўрываецца голас:

— Нам не траба плакаць, — су-
німаючы слёзы, гаворыць дзед
Архіп. — Ворагі не ўбачаць слёз
на нашых вачах.

Словы старога гучаць, як гром
абурэння і нянавісці да ворагаў,
ад рукі якіх загінуў родны і лю-
бімы Сергей Міронавіч.

Старога змяніў старшыня арцэ-
лі тав. Цэнтрыйскі.

— На аверскае забойства пра-
вадыра адкажам яшчэ лепшай ра-
ботай у калгасе.

3 месца нехта крыкнуў:

— Будзем прасіць падаць на-
шаму калгасу імя таварыша
Кірава.

Паднялося некалькі соцень рук.

рукой, адганяючы дакучлівыя і
сумныя думкі — успаміны. Яму
цяжка гаварыць пра жабрацкі
век. За скарыначку хлеба, каб
пракарміць галодных дзяцей ха-
дзілі да пана. За ахапак галля,
каб абагрэць халодную і галод-
ную душу зноў хадзілі да пана.
А выхад?

Выхад рыхтавала партыя, рых-
тавалі большэвікі, водгулле вялі-
кай работы якіх даходзіла і да
завешанай гурбамі снегу вёскі Ка-
менны Лавы. І ў іх радах быў
крыстальны Кіраў, які як сталь,
як камень, як крэмень непакісна
вёў жалезныя батальёны вялікай
арміі Леніна—Сталіна. І лава ру-
шылася. Да пачатка, да светлага,
радаснага жыцця.

— Толькі з ім і пачаў са-
праўднае жыццё. У другім вяку
знайшоў шчасце. Вось чаму, сын-
ку, чорт яго ведае, калі па-чала-
вечаму сказаць, так хочацца
жыць і жыць.

Словы старога авіняць у вухах,
спісваюць сэрца. Словы знаёмыя
і блізкія, словы трыбуна рэволю-
цыі. Яны клічуць да работы, да
жыцця, да пачатка. І ўсім фібрамі
свайго яшчэ маладой душы Архіп
Андрэевіч мацней адчувае праг-
насць да жыцця, да блізкай пра-
цы ў радах людзей новай вёскі,
знайшоўшых жыццё ў калгасе.

Многа, многа было такіх як
дзед Архіп. Сядзела без кле-
ба бяднячка Наста Пушкіна. Ця-
пер яна мае карову і цёлку, сві-
ну і дзякуюць ёй.

ажаніліся і павыходзіла замуж
больш дзесяці калгаснікаў і кал-
гасніц. За год у калгасе нара-
джаецца па 8—10 дзяцей.

Шчаслівыя бацькі. За іх пчасце
змагаўся Сергей Міронавіч. Гэта
добра ведаюць калгаснікі. У іх
сэрцах, як пульс, б'ецца імя Кіра-
ва.

Жыць як Кіраў! — стала асно-
вай жыцця людзей, узяўшых для
свайго калгаса імя гэтага вяліка-
га арганізатара і правадыра. Апа-
раўдаць гэта ганаровае імя стала
штодзённым клопатам кожнага
калгасніка і калгасніцы. Імя Кіра-
ва пранікла ва ўсе поры жыцця
калгаса. Кожнае новае мерапры-
емства, кожная новая пабудова,
поспех і дасягненне звязваецца з
іменем свайго любімага Кірава.

— Як-бы радаваўся разам з на-
мі Сергей Міронавіч, убачыўшы,
што электрыка засвяціла ў хатах
калгаснікаў, у стайнях, у свінар-
ніках, у кароўніках!

— Якім-бы радасным смехам за-
гараліся вочы Сергея Міронавіча,
убачыўшы вялікую абору і гумно,
якія выраслі за апошні год на на-
шым калгасным двары.

Кожны новы крок наперад кал-
гас робіць аглядаючыся на Кіра-
ва. Усякае новае пачынанне кал-
гаснікаў звязана з імем гэтага
няўміручага чалавека.

Вясной у калгасе завіццэ новы
сад Новы сад—помнік вялікаму
Кіраву.

ДЗЕЦІ АБ КІРАВЕ

Сергей Міронавіч Кіраў любіў
дзяцей самай сапраўднай баць-
каўскай любоўю.

Сергей Міронавіч атрымліваў
шмат пісем ад дзяцей Ленінград-
скай вобласці. Ён заўсёды свое-
часова адказваў на гэтыя пісьмы.
І толькі на адно пісьмо не паспеў
адказаць тав. Кіраў.

Усяго толькі за два дні да
смерці тав. Кірава піонеры Буг-
роўскага сельсавета (Ленінград-
скай вобласці) пісалі яму:

«Дарагі Сергей Міронавіч! Мы
хочам прысвоіць тваё імя нашаму
клубу. Мы цябе, Сергей Мірона-
віч, хоць дзе пазнаем. Чакаем
цябе да нас у госці, а мы да
твайго прыезду падрыхтуемся
на «вельмі добра»...
Але дзеці не ўбачылі жадамага
госця...

Гнусны стрэл класавага ворага
абарваў жыццё Сергея Міронаві-
ча.

І бутроўскія піонеры з болем у
сэрцы напісалі апошняе пісьмо
таварышу Кіраву:

«Не хапае слоў, каб выказаць
наша гора. Няма слоў, каб выка-
заць нашу нянавісць да ворагаў-
забойцаў.

Не ўдалося табе, Сергей Міро-
навіч, пабыць у нас у гаспях.
Не ўдалося нам убачыць цябе ў
жывых. Тая справа, за якую ты
змагаўся, будзе жыць у нашых
сэрцах»...

З сумам і гневам сустрэлі дзе-
ці вестку аб тым владэўскім за-
бойстве, якое адбылося 1 снежня
1934 года.

Дзевацігадовая вучаніца Ліна
Зіміна (г. Грозны) выказала свае
думкі і пачуцці ў вершы. Гэта
быў верш, які яна ўпершыню на-
пісала ў сваім жыцці.

«Ты быў наш вожь, товарищ
Киров.

Ты быў наш друг, товарищ
милий.

Тебя убил Советов враг,
Но песнь твоя всегда звучит,
И будем помнить мы тебя.

Прощай, наш друг, прощай,
товарищ,

Прощай наш верный
большевик!»

Гэтыя дзіцячыя, яшчэ нязграб-
ныя радкі, якія ідуць ад самага
пчырага сэрца маленькай дзяў-
чынькі, гавораць аб тым, што на-
шы дзеці разам з усёй краінай
глыбока перажывалі смерць да-
рагога Міронавіча.

Вучань 7 класа Менскай ся-
рэдняй школы Дзіма Зубко так-
сама напісаў верш «На смерць
Кірава».

«Чаму гэта ёбня так сумна
кругом?

Чаму гэта гукі журботныя
ляюцца?

Чаму на чырвоных сцягах
за акном
Чорныя істужкі жалобаю
в'юцца?

...Таму, што сярод нас няма
Таго, каго мы так любілі.

Таму, што ведае краіна ўся,
Што ў Ленінградзе

Кірава забілі...
І далей ён заканчвае верш.

«Будзем пільна на варце
стаяць

Кастрычніцкіх заваёў
Будзем пільна абараняць
Жыццё сваіх правадыроў...»

Гэтыя радкі, безумоўна, не вы-
значаюцца сваёй адшліфаванай,
яны напісаны без ведання паэтыч-
ных прыёмаў, але ў іх гучыць
сапраўдная любоў нашых дзяцей
да Сергея Міронавіча.

Дзяцкор Бачыла (Менск) так
пісаў у вершы «На растанні»

«Хвіліна растання
З байцом дарагім

І позірк апошні на сына...
Усе мы ў палоне

Разлукі — тугі—
На хвіліну знямела краіна»...

Галоўнае ў гэтых простых дзі-
цячых вершах тое, што яны на-
поўнены нянавісцю да ворагаў,
контррэвалюцыйных вырэдкаў,
накіраваўшых свой стрэл на ад-
наго з лепшых сыноў партыі:

«Лишь марша плывут
величавые звуки

И строгая скорбь
в каждой ноте слышна.

Но гнев напряжинил рабочее
руки

И ненависть наша сильна и
страшна».

Так адказаў на забойства тав.
Кірава вучань Шафарэнка (Ленін-
град)...

У дзень, калі краіна хавала та-
варыша Кірава, піонеры г. Маск-
вы і Ленінграда напісалі пісьмо
таварышу Сталіну. Вось урывак
з гэтага пісьма:

«Родны Іосіф Вісарыёнавіч!

Калі мы даведаліся аб здрад-
ніцкім стрэле ў Смольным і аб
трагічнай гібель дарагога Сер-
гея Міронавіча, многія з нас
плакалі. Гэта былі цяжкія мі-
нуты, якіх мы не забудзем ні-
колі.

Але нам, дзецім тых, хто
паной свайго жыцця здабываў
нам шчаслівае дзяцінства, не
да твару падаць духам і ў хві-
ліны цяжкай утраты.

Мы будзем яшчэ лепш выву-
чаць вайсковую справу. Мы
вырасцем добрымі чырвонаар-
мейцамі, меткімі стралкамі па
ахове граніц свайго любімай ра-
дзімы.

Так пісалі піонеры ў дзень па-
хавання дарагога, вялікага друга
— С. М. Кірава.

ЭДЗІ АГНЯЦВЕТ.

Яшчэ 1 снежня ноччу патраса-
ючая вестка аб забойстве Сергея
Міронавіча Кірава абляцела ста-
ліцу Советскай Беларусі. Беспера-
пынна завілі тэлефоны рэдак-
цыі. З заводаў і фабрык тры-
можна дапытваліся: «Ці праўда
гэта? Не можа быць!»

Цяжка было паверыць, што ня-
ма з намі вялікага ланіца, пал-
кага трыбуна рэволюцыі...

Цэнтральны Камітат Комуні-
стычнай партыі Беларусі паслаў
тэлеграму ЦК ВКП(б) — тавары-
шу СТАЛІНУ:

«ЦК КП(б)Б разам з усёй
КП(б)Б, рабочымі, калгаснікамі і
ўсім працоўнымі Советскай Бела-
русі, разам з ЦК ВКП(б), разам з
усёй партыяй, рабочым класам і
працоўнымі краінамі Советскай глы-
бока скарбіць аб найцяжэйшай
утраце. Клянёмся ля труны бяс-
страшнага барацьбіта за справу
пролетарскай рэволюцыі, за спра-
ву камунізма тав. С. М. Кірава
яшчэ мацней згуртаваць працоў-
ных Беларусі для нястомнай, бяс-
літаснай барацьбы з ворагамі ра-
бочага класа, яшчэ цясней самі-
нуць свае рады вакол ланіскай
партыі і яе правадыра таварыша
СТАЛІНА».

Завод імя Варашылава, завод
імя Мяснікова, «Большэвік», фаб-
рыка «Настрычнік». ... Усюды ве-
стка аб подлым забойстве любі-
мага правадыра выклікала вялі-
кае гора. хвало вялікага абурэн-
ня і гневу.

— Не пахіснуцца сталёвыя ра-
ды нашай партыі!

— На месца дарагога Сергея
Міронавіча стануць тысячы, мільё-
ны.

— У адказ на эгіднае забойст-
ва цясней згуртуем свае рады
вакол ланіскай партыі, вакол
вялікага СТАЛІНА. Будзем пра-
цаваць яшчэ лепш, перавыканаем
нашы вытворчыя праграмы.

Для ўвекавечання памяці С. М.
Кірава рабочыя Менска ўнеслі ў
наказ новавыбранаму гарадскому
савету пуніт аб пабудове ў Мен-
ску помніка таварышу КІРАВУ.
Завод «Комунар», Комуністычны
інстытут журналістыкі, 4-я совет-
ская школа, стадыён «Дынамо» ў
Менску, фабрыка запалан «Пролетар-
ская перамога» ў Барысаве,
«Чырвоны металіст» у Віцебску і
інш. атрымліваюць імя таварыша
Кірава.

Для ўдзелу ў пахаванні Сергея
Міронавіча ў Маскву выехала
дэлегацыя ад рабочых фабрык
і заводаў Менска, Гомеля, Ві-
цебска, Магілёва, Барысаве, ад
калгаснікаў Менскага, Аршанска-
га і Дзержынскага раёнаў.

6 снежня — дзень жалобы.
Глыбокі смутак... Апушчаныя
сцягі... Працяжаныя развітаньныя
гудкі заводскіх сіран і паравозаў.
Схіліўшы галавы, слухаюць рабо-
чыя клятву краіны Советскай наля
труны свайго любімага Кірава.
Разам з усім Саюзам праводзяць
працоўныя Беларусі загінуўшага
правадыра ў апошнюю дарогу.
Прагна прагледваюць кожнае сло-
ва.

Прамовы скончаны. Моцныя пу-

Позднелюбы глыбокай ноччу
на прасторамі паляў. Хістаюцца
наблываючы сідзі на дэкараваным пе-
...
У анім з вагонаў сарод кветак
і трыне, акружанай ганеровай вар-
ты. Яны вярнулі ў Маскву, у ста-
лінінскіх краінах.
...
У гэтых ганеровай варты нанаўсё.
Таварыш СТАЛІН набліжаецца да
травы. Ён падыходзіць да ўзвы-
шчын, нахіляецца над цэлым сваёй-
скай сэрцаціка і цягне Кірава
у лоб. Потым развітваюцца са сваі-
мі таварышамі іншымі членамі Паліт-
бюро і сябрамі. Цяжкія, пэтрашэўскія
рукі...
...
У снежні... Бяскоўца рушыцца
на схілы сцягаў з істужкай ма-
лява. Ідуць завод за заводам, раён
на раёнам, праходзяць 1.200 тысяч
працоўных Масквы.
...
Жыве Кіраў у нашых сэрцах.
Жыве Кіраў у нашых турбінах. Жы-
ць Кіраў у кожным кроку нашага
нашага часу. Клянемся перад
нашым прахам, што мы памножым на-
шым класавым пільнасцю і каласі-
стым пратэктарскай дыктатуры рес-
публіканскай варожых класаў,
нашым забілі цёбе на баявым пасту...
Гэта сказаў ад імя групы левін-
градскіх заводаў рабочы Салькоўскі,
развітваючыся з Кіравым на Крэс-
таўскай плошчы, і Сталін моцна па-
ціснуў яму руку.

Праходзяць доўгія мінуцы на чы-
танні. Нарэшце ў глыбокую ці-
шыню ўрываецца галас:
— Нам не трэба плакаць, — су-
німаючы слёзы, гаворыць дзед
Архін. — Воратні не ўбачаць слёз
на нашых вачах.
Словы старога гучаць, як гром
абурэння і нянавісці да ворагаў,
ад рукі якіх загінуў родны і лю-
бімы Сергей Міронавіч.
Старога змяняў старыны арце-
лі тав. Цантроўскі.
— На зверскае забойства пра-
вадыра адкажам яшчэ лепшай ра-
ботай у калгасе.
З месца нхтэ крыкнуў:
— Будзем праціў падаць на-
шаму калгасу імя таварыша
Кірава.
Паднялося некалькі сопець рук.
...
... Жыць! Як хочацца жыць і
жыць!
У такую мінуцу Архін Андрэ-
віч успамінае ўсё сваё ранейшае
жыццё. Ён не крыўдзіцца на свой
кароткі век. О, не! Дзед Архін
пражыў ужо 102 гады.
— Але якое тады было жыццё?
— гаворыць ён. — Калі-б не со-
вешка ўлада ды не калгас, даў-
но-б ужо не прыйшло жыць.
— Была — наступіць восень,
а з ёй халады і морозы, — успа-
мінае дзед Архін. — Уся вёска
ідзе адбываць паншчыну. Восем
людзей скачуць па мэрзлай зямлі.
Ляцелі і тых ні ў кога не было.
Архін Андрэвіч злосна махае

вае жалезныя батальёны вялікай
арміі Леніна—Сталіна. І лава ру-
шылася. Да шчасця, да светлага,
радаснага жыцця.
— Толькі з імі я пачаў са-
праўднае жыццё. У другім вяку
знайшоў шчасце. Восем чаму, сын-
ку, торт яго ведае, калі па-чала-
вечаму сказаць, так хочацца
жыць і жыць.
Словы старога звяняць у вухах,
опісваюць сэрца. Словы знаёмыя
і блізкія, словы трыбуна рэволю-
цыі. Яны клічуць да работы, да
жыцця, да шчасця. І ўсім фібрамі
сваёй яшчэ маладой душы Архін
Андрэвіч мацней адчувае пра-
насіць да жыцця, да будзёнай пра-
цы ў радах людзей новай вёскі,
знайшоўшых жыццё ў калгасе.
...
Многа, многа было такіх як
дзед Архін. Сядзела бая хле-
ба бяднячка Наста Пушкіна. Ця-
пер яна мае карову і цёлку, сві-
ней, авечак і розную птушку. А
колікі такіх людзей, тысяч і міль-
ёнаў, што толькі ў калгасах па-
чалі жыць поўнакроўным жы-
ццём?
У хаты калгаснікаў прыйшло за-
можнае жыццё. Ярка гарыць
лямпка ільіца. Дзед Архін сядзіць
у новай, светлай хаце. Вакол ва-
зона распусцілі кветкі. За ста-
лом рассяліся піонеры — дзедавы
праўнукі.
Шчаслівае жыццё! У калгасе
выселе за выселлем. Ужо сёлета

чыны, гавораць аб тым, што на-
шы дзеці разам з усімі краінай
глыбока перажывалі смерць да-
рагога Міронавіча.
Вучань 7 класа Менскай ся-
рэдняй школы Дзіма Зубко та-
каса напісаў верш «На смерць
Кірава».
«Чаму гэта сёння так сумна
кружыць
Чаму гэта гукі журботныя
лялюпаў?
...
Вясной у калгасе зашпіне новы
сад Новы сад—помнік вялікаму
Кіраву.
... Вакол калгаса пасаджана 105
гектараў саду. У бліжэйшыя га-
ды тут будзе пабудаваны завод
па перапрацоўцы яблык. Калгас-
нікі называюць сваю зямлю ку-
рортнай. І алею з кветак, якую
мяжваюць пасадзіць вясной, на-
завуць алеяй імя Кірава.
Новая вёска будзе тонуць у мо-
ры кветак. І ўсё гэта для людзей,
для жыцця і шчасця якіх жыў і
загінуў Сергей Міронавіч
...
А. ЛОСЬ.
Калгас імя Кірава,
Шклоўскага раёна.

Кожны новы крок наперад кал-
гас робіць аглядаючыся на Кіра-
ва. Усякае новае пачынанне кал-
гаснікаў звязана з імем гэтага
няўміручага чалавека.
...
С. М. Кіраў сарод удэрніаў ву чобы ў Цэнтральным парку куль-
туры і адпачынку 8 чэрвеня 1934 г.

да твару падаць духам і ў хві-
ліны цяжкай утраты.
Мы будзем яшчэ лепш выну-
чаць вайсковую справу. Мы
вырасцем добрымі чырвонаар-
мейцамі, меткімі стралкамі па
ахове граніц сваёй любімай ра-
дзімы.
Так пісалі піонеры ў дзень па-
хавання дарагога, вялікага друга
— С. М. Кірава.
ЭДЗІ АГНЯЦВЕТ.
...
6 снежня — дзень жалобы.
Глыбокі смутак... Апушчаныя
сцягі... Працяжаныя развіталыя
гудкі заводскіх сірэн і паравозаў.
Схіліўшы галовы, слухаюць рабо-
чыя клятву краіны Саветаў калі
труны свайго любімага Кірава.
Разам з усім Саюзам праводзяць
працоўныя Беларусі загінуўшага
правадыра ў апошнюю дарогу.
Прагна праглынаюць кожнае сло-
ва.
Прамовы скончаны. Моцны ру-
кі вялікага Сталіна падыходзяць
урну, нясуць яе да Крэмлёўскай
сцяны. На 5 мінут усе замірае, 5
мінут развітанні з Міронавічам.
Мінуцы, якія ўпэраюцца ў па-
мяць на ўсё жыццё.
...
«... Гнеў пралетарскі мог і можа
смерці
З зямлі ўсіх падкалодных
яшчарыц, гадаюч.
І ворагам за смерць адплацім
смерцю,
Вышэй падымем сцяг, улаўшым
з слаўных рук!»

С. М. Кіраў сарод удэрніаў ву чобы ў Цэнтральным парку куль-
туры і адпачынку 8 чэрвеня 1934 г.

ЗАВЕРШАНЫ КРУГ ЗДРАДНІЦТВАУ*)

Таварыша Кірава вырвалі з на-
шых радоў гнусныя падонкі зі-
ноўскай антыпартыянай групы,
якія скаціліся ў кляску белагвар-
дзецка-фашысцкай контррэволю-
цыі.
Не маючы ніякіх надзей звяр-
нуць партыю і рабочы клас са
шляху пераможнага сацыялістыч-
нага будаўніцтва, праклятыя
контррэволюцыйныя вырадкі ста-
лі марыць аб інтэрвенцыі, аб
узброеным нападзе імперыялі-
стаў на СССР. Яны спадзяваліся,
што такім шляхам сарвецца вы-
кананне планаў другой пяцігодкі,
што такім шляхам уладна скі-
нуць ненавісную ім савецкую
ўладу. Ці патрэбны больш яркі
 доказы белагвардзёйска-фашысц-
кай сутнасці так званага «ленін-
градскага цэнтра»?

Вось што гаворыць аб гэтым у
сваіх паказаннях Л. Нікалаеў:
«На наступнай сустрэчы — трэ-
цій ці чацвёртай у будынку кон-
сульта — консул паведаміў
мне, што ён згодзен задаволіць
мае просьбы, і ўручыў мне пяць
тысяч рублёў.
Пры гэтым сказаў, што ўста-
навіць сувязь з Троцкім ён можа,
калі я ўручу якое-небудзь пісь-
мо ад групы к Троцкаму.
Аб сваёй гутарцы з консулам
я паведаміў Натальіну, пера-
даўшы яму атрыманы грошы ў
размеры чатырох тысяч пяцісот
рублёў, а пяцьсот рублёў пакі-
нуў сабе». —
Няма ніякай розніцы паміж мэ-
тамі і метадамі барацьбы контр-
рэволюцыйных падонкаў зіноў-
скай апазіцыі і паміж мэтамі і
метадамі адкрытых ворагаў на-
шаму — эмігранцкіх белагвардзё-
цкіх памешчыцка-капіталістычных
арганізацый «Российский Обще-
воинский Союз» і «Братство Рус-
ской Правды» (дзёнікіны), якія
адкрыта прапагандуюць тэрор,
сістэматычна перакідаюць на тэ-
рыторыю СССР сваіх агентаў у
мэтах арганізацыі і ўчынення тэ-
рарыстычных актаў супроць
прадстаўнікоў савецкай улады і
якія ажыццявілі забойства тав.
Вароўскага і тав. Войкава.
Фашысты з «ленінградскага
цэнтра», гэтыя падлыя перабег-
чыкі ў лагер капіталізма, мары-
лі аб інтэрвенцыі, гатовыя да-
памагач самым лютым ворагам
СССР, таксама сталі на шлях тэ-
рору. Шляхам зладзейскіх забой-
стваў кіраўнікоў партыі і ўрада
яны думалі дэзарганізаваць пар-
тыю, дэзарганізаваць кіраўніцтва
савецкага ўрада.
«Расследваннем устаноўлена, —
гаворыцца ў паведамленні На-
роднага камісарыята ўнутраных

спраў СССР ад 22 снежня, —
што гэта антысавецкая група
прадстаўляла сабою замкнёную
групу, страціўшую ўсюкую на-
дзею на падтрыманне мас, па-
літычна асуджаную і стаўшую, з
прычыны безнадзейнасці ажы-
цвяўлення сваіх мэт, на шлях тэ-
рору».
Не выпадкова і тое, што под-
лыя забойцы накіравалі сваю ку-
лю ў тав. С. М. Кірава. У зло-
бных душонках удзельнічаў бы-
лой зіноўскай антыпартыянай і
антысавецкай апазіцыі гнязділа
нізкае пачуццё помсты да
палкага трыбуна рэволюцыі, які
разбіў ідэю і палітычна зіноў-
скаю апазіцыю ў Ленінградзе.
«Што датычыць забойства тав.
Кірава, — гаворыцца ў паведа-
мленні НКВС, — то тут, па заня-
абнаваччавых, меў месца да-
датковы матыў помсты ў адносі-
нах т. Кірава, разбіўшага ідэю і
палітычна левінградскую групу
былых зіноўцаў. Нікалаеў га-
ворыць у сваіх паказаннях: «З
Кіравым у былой апазіцыі ёсць
свае асобныя рахункі ў сувязі з
той барацьбой, якую ён аргані-
заваў супроць левінградскіх апа-
зіцыянераў».
...
Хто выхаваў забойцаў з «ле-
нінградскага цэнтра»? Хто быў
на працягу многіх гадоў настаў-
нікам, ідэйным сцягам гэтай
контррэволюцыйнай банды? Іх
настаўнікам і выхаваўцам былі
зіноўеў і Каменев.

Не лішнім будзе зараз успом-
ніць некаторыя старонкі гісторыі
большэвіцкай партыі Яны гава-
раць, што многа раз у нашай
жыццёвай гісторыі моманты рэво-
люцыі зіноўеў і Каменев рабей-
на здраджалі нашай партыі і
справе рэволюцыі.
1915 год. Ідзе царскі суд над
дэпутатамі Дзяржаўнай думы і
іншымі большэвікамі, захапаны-
мі на падпольнай канферэнцыі ў
лістападзе 1914 года. У адознен-
не ад мужных паводзін тав. Пе-
троўскага і іншых дэпутатаў
большэвікоў Каменев пастыдны
трусіць, стараецца даказаць пар-
скаму суду сваю салідарнасць з
соцыял-патрыётам п. Іарданскім,
сваю нягледу з Цэнтральным Ка-
мітэтам. У сваім артыкуле «Что
доказал суд над РСДРП фрак-
цыя?» Ленін кляміў ганьбай
гэтыя паводзіны Каменева на
судзе.
Сакавік 1917 года. Лютаўская
рэволюцыя дакацілася да сібір-
скага захалуснага гарадка Ачы-
ска. Каменев выступае на мі-
тынгу з ліберальнай, соцыял-па-
трыятычнай прамавай (недарма
ён на судзе салідарызаваўся з
Іарданскім), лабызаецца з імяні-
тымі ачыскамі купцам і пасы-
лае разам з імі прывітаную тэ-
леграму... Міхайлу Раманаву
Красавічка канферэнцыя 1917
года. Каменев выступае з суда-
кладам супроць Леніна, супроць
яго геніяльных красавіцкіх тэзі-
саў, супроць лозунга пераходу
ад буржуазна-дэмакратычнай рэ-
волюцыі да рэволюцыі сацыялі-
стычнай. Каменев самаўпэўнена
заяўляе:
«На мой погляд, няпраў таварыш
Ленін, калі ён гаворыць, што
буржуазна-дэмакратычная рэ-
волюцыя скончылася. Я думаю,
яна не скончылася. У гэтым на-
шы разыходзіны».
Каменев няе хвалебныя гімны
буржуазнай дэмакратыі: «Рана
яшчэ гаварыць, што буржуазная
дэмакратыя вычарпала ўсе свае
магчымасці».
Кастрычнік 1917 года. Двойчы
паўтараюць зіноўеў і Каменев
самую чорную здраду, штрайк-
брыхерства, дэзертырства ў вялі-
кай Кастрычніцкай дні 1917 года.
Пад кіраўніцтвам Леніна і
Сталіна партыя ўзмоцнена рых-
тавала Кастрычніцкі штурм 23
(10) кастрычніка ЦК партыі вы-
носіць гістарычнае рашэнне аб
узброеным паўстанні зіноўеў і

Каменев шалёна змагаўся су-
проць гэтага рашэння. Пацярпеў-
шы паражэнне, яны здраднікі
выступілі ў непартыйным друку
з палемікай супроць рашэння ЦК
аб узброеным паўстанні, здрад-
ніцкі раскрываючы перад буржу-
азіяй планы нашай партыі. Ленін
у пісьме да членаў партыі боль-
шэвікоў гаварыў аб «бязмернай
падласці, сапраўдным здрадні-
цтва» зіноўева і Каменева, патра-
баваў іх выключэння з партыі.
«Каменев і зіноўеў выдалі Ра-
дзянку і Керэнскаму рашэнне
ЦК сваёй партыі аб узброеным
паўстанні і аб утойванні ад во-
рага падрыхтоўкі узброенага паў-
стання, выбару тэрміну для ўз-
броенага паўстання», — гнеўна
пісаў Ленін (т. XXI, стар. 355).
Але на гэтым не скончылася
зdraдніцкае роля зіноўева і Ка-
менева ў Кастрычніцкіх дні. Яны
прызналі на словах сваю памыл-
ку, іх пакінулі ў партыі Аднан,
не прыйшоў некалькіх дзён, яшчэ
не закончылася ўзброеная ба-
рацьба з юнкерамі і казакамі, як
зіноўеў і Каменев робяць новае
зdraдніцтва. Яны патрабавалі ад
ЦК стварыць урад з усіх так
званых «сацыялістычных партый»,
ва што-б там ні стала пайсці на
пападненне з правымі эсэрамі і
меншавікамі. Яны гатовы былі
прыняць ультыматум правых
эсэраў і меншавікоў, патрабаву-
шых не больш не менш як зняц-
ця Леніна з паста старшынні
Саўнаркома і замены яго Аўк-
сенцьевым або Чарновым!
Пераканаўшыся, што ім
не ўдалася пахістаць пвёрдую волю
ленінскага ЦК, Каменев і зіноў-
еў з мізэрнай кучкай сваіх пры-
хільнікаў (Шлянінікаў, Рыкаў і
інш.) дэзертыруюць з пастаў, па-
даючы заявы аб адстаўцы, спа-
даючыся гэтым стварыць кры-
зіс у радах партыі і ўрада.
Буржуазія і яе пасобнікі ліка-
валі і злорадавалі па поведзе
гэтай заявы, крычалі аб развале,
прачылі тібелі большэвіцкага
ўрада. Але дэзертырам і штрайк-
брыхерам Кастрычніцкай рэволю-

цыі не ўдалося ні на мінуцу ас-
лабіць вялікі ўздых мас, вялікі
гераізм мільёнаў рабочых, салдат
і сялян, які «адсунуў дэзертыраў
з такой-жа лёгкасцю, з якою чы-
гуначны поезд адкідае трэскі».
Ленін указаў, што кастрычніцкі
ганебны «эпізод» Каменева і зі-
ноўева, зразумела, не з'яўляўся
выпадковым. Не выпадкова, што
яшчэ напярэдадні XIV парткан-
ферэнцыі, калі партыя пад кіраў-
ніцтвам таварыша Сталіна раз-
гортвала грандыёзны план па-
будовы сацыялізма ў нашай
краіне, зіноўеў і Каменев зноў
выступілі з панічымі, штрайк-
брыхерскімі заявамі, быццам-бы
мы «не зможам справіцца з
унутранымі труднасцямі з-за на-
шай тэхнічнай і эканамічнай ад-
сталасці, калі толькі нас не вы-
ратуе міжнародная рэволюцыя».
Не выпадкова іх шалёная фрак-
цыяная барацьба супроць ЦК у
першыя дні з'езда партыі. Не
выпадкова, што «ідэйнай базай»
гэтай барацьбы з'явілася адмаў-
ленне левінскай тэорыі магчы-
масці перамогі сацыялізма ў ад-
ной краіне, геніяльна развітай
таварышом Сталіным.
Штрайкбрыхерства і здрадніч-
тва ў Кастрычніцкіх дні, гнілая
меншавіцкая тэорыя, што мы па-
вінны загінуць ад тэхнічнай ад-
сталасці, якая развіталася зіноў-
евым і Каменевым у першыя дні
XIV партканферэнцыі, барацьба су-
проць партыі на XIV з'ездзе пад
лозунгам немагчымасці пабудовы
сацыялізма ў адной краіне, бяс-
спрыячны блок з контррэ-
волюцыйным трацкізмам і іншымі
антыпартыянымі і антысавецкімі
групамі, здрадніцкія, антысавецкія
выступленні супроць партыі і дыктатуры
пралетарыята перад XV з'ездам, вы-
ключэнне з партыі на XV з'ездзе;
памятаючы аднаўленне ў партыі
— двурэшніцкае загрыжанне з
правымі ў 1928—29 гг., сувязь з
контррэволюцыйнай групай Рун-
на і іншых у 1932 г., нарэшце
сувязь з контррэволюцыйнымі па-
следкамі зіноўскай апазіцыі,

«ленінградскім цэнтрам», — такі
звержаны круг здрадніцтваў
партыі, прароблены зіноўевым і
Каменевым.
Двурэшніцтва, трывадушныя
заявы і слязлівыя пакаянні з мэ-
тай ашукання партыі сталі іх
другой натурай. Гэтую яны на-
вучалі і сваіх паследкаў.
...
На гэтых прыкладах двурэш-
ніцтва і ашукання партыі, на
прамых дырэктавах зіноўева —
падаваць фальшывыя, ашуканчыя
заявы, каб, аднавіўшыся ў партыі,
зручнай веспі барацьбу су-
проць партыі, супроць дыктату-
ры пралетарыята, — выхоўваліся
і тыя, хто потым канчаткова ска-
ціўся на шлях белагвардзёйска-
фашысцкай тэрарыстычнай дзей-
насці «ленінградскага цэнтра».
Прыкравваючыся ілжывымі зая-
вамі, як ядавітая гадзіна, унаў-
залі яны ў партыю, каб рыхта-
ваць свае падлыя ўкусы. Гэтым
агідным вырдам і тупым бяз-
дзельнікам былі арганічна пра-
ціўны ўпарты, будзённая работа
і вучоба, была ненавісна жалез-
ная партыйная дысцыпліна. Су-
страпаючыся пад відам розных
сямейных урачыстасцей, пад ві-
дам успамінаў аб гісторыі левін-
градскага камсамолу (якую яны
ўсяляк фальсіфікавалі ў духу
трацкіска-зіноўскай апазіцыі)
і т. д., яны накіравалі аднаго
аднаго злободы да партыі, да
яе кіраўніцтва. Пладом гэтай
контррэволюцыйнай, — фальшывай
«работы» з'явіўся стрэл і снеж-
ня.
На забойства таварыша Кіра-
ва партыя і ўсе працоўныя СССР
адказваюць ўзмоцненай работай
на будаўніцтве сацыялізма, ад-
казваюць базлітасным разгромам
класавых ворагаў і іх агентаў,
адказваюць яшчэ большым агу-
раваннем вакол левінскага, ста-
лінскага Цэнтральнага Камітэта,
вакол любімага правадыра партыі
і савецкага пралетарыята таварыша
СТАЛІНА.

*) Скарачаны перадавы арты-
кул журналу «Большевик» № 23
за 15 снежня 1934 г.

АД РЭДАКЦЫІ

У сувязі з неадкладнасцямі, якія ўзніклі пры апублікаванні пастановаў ЦВК і СНК СССР аб прысваенні спецыяльных званняў кіруючым работнікам НКУС (гл. «Звязду» ад 28 лістапада г. г.), ніжэй друкуецца дакладны тэкст гэтых пастановаў.

АБ ПРЫСВАЕННІ ТАВ. ЯГОДЗЕ Г. Г. ЗВАННЯ ГЕНЕРАЛЬНАГА КАМІСАРА Дзяржаўнай БЕЗАПАСНАСЦІ.

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАУЧАГА КАМІТЭТА І СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАў САЮЗА ССР

У дадатак да пастановаў ЦВК і СНК СССР ад 7 кастрычніка 1935 г. «Аб спецыяльных званнях начальніцкага састава Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безопаснасці НКУС Саюза ССР, Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанаўляюць:

1. — Устанавіць званне — Генеральны Камісар Дзяржаўнай Безопаснасці.
2. — Прысвоіць званне Генеральнага Камісара Дзяржаўнай

Безопаснасці — тав. Ягодзе, Генрыху Грыгор'евічу, Народнаму Камісару Унутраных Спраў Саюза ССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР

В. МОЛАТАУ.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАУ.

Москва, Крэмль, 26-XI-35 г.

АБ ЗАЦВЕРДЖЭННІ АСОБ КІРУЮЧАГА САСТАВА ГАЛОЎНАГА КІРАЎНІЦТВА Дзяржаўнай БЕЗАПАСНАСЦІ НКУС САЮЗА ССР У СПЕЦЫЯЛЬНЫХ ЗВАННЯХ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАУЧАГА КАМІТЭТА І СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАў САЮЗА ССР

У адпаведнасці з пастановай ЦВК і СНК СССР ад 7 кастрычніка 1935 г. «Аб спецыяльных званнях начальніцкага састава Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безопаснасці НКУС Саюза ССР» Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанаўляюць:

1. ЗАЦВЕРДЗІЦЬ У ЗВАННІ КАМІСАРА Дзяржаўнай БЕЗАПАСНАСЦІ 1-ГА РАНГА ТАВАРЫШОУ:

1. Агранова Я. С.
2. Беліцкая В. А.
3. Дзрыбаса Т. Д.
4. Пракоф'ева Г. Е.
5. Рэдэнса С. Ф.
6. Заноўскага Л. М.

II.

ЗАЦВЕРДЗІЦЬ У ЗВАННІ КАМІСАРА Дзяржаўнай БЕЗАПАСНАСЦІ 2-ГА РАНГА ТАВАРЫШОУ:

1. Гая М. І. — Начальніца Асобага Аддзела Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безопаснасці НКУС СССР.
2. Гоглідзе С. А. — Народнага Камісара Унутраных Спраў ЗСФСР.
3. Заліна Л. Б. — Начальніца Кіраўніцтва НКУС па Казахскай АССР.
4. Кацнельсона З. Б. — Намесніца Народнага Камісара Унутраных Спраў УССР.
5. Карлсона К. М. — Начальніца Кіраўніцтва НКУС па Харкаўскай вобласці.

6. Леплеўскага І. М. — Народнага Камісара Унутраных Спраў БССР.

7. Малчанова Г. А. — Начальніца Сакрэтна-Палітычнага Аддзела Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безопаснасці НКУС СССР.

8. Міронава Л. Г. — Начальніца Эканамічнага Аддзела Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безопаснасці НКУС СССР.

9. Паўнера Н. В. — Начальніца Аператыўнага Аддзела Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безопаснасці НКУС СССР.

10. Слуцкага А. А. — Начальніца Замежнага Аддзела Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безопаснасці НКУС СССР.

11. Шаніна А. М. — Начальніца Транспартнага Аддзела Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безопаснасці НКУС СССР.

12. Бельскага Л. Н. — Начальніца Галоўнага Кіраўніцтва Рэдакцыя-Сялянскай Міліцыі НКУС СССР.

13. Пілара Р. А. — Начальніца Кіраўніцтва НКУС па Саратаўскаму краю.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР

В. МОЛАТАУ.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР

І. АКУЛАУ.

Москва, Крэмль, 26 лістапада 1935 г.

УРАЧЫСТАСЦІ У СОВЕЦКАЙ АРМЭНІІ

ЮБІЛЕЙНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ СЕСІІ ЦВК

ЭРЫВАНЬ, 29 лістапада. (БЕЛТА). Сёння вечарам у будынку Дзяржаўнай оперы адкрылася юбілейная сесія Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта ССР Арменіі, прысвечаная 15-годдзю ўстанаўлення савецкай улады ў Арменіі. Выдзяляецца лозунг: «Толькі ідэя савецкай улады прынесла Арменіі мір і магчымасць нацыянальнага абнаўлення». (Сталін).

У 7 гадзін вечара ў зале пачаўся сесія старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. І. Калінін. Прысутныя сустракаюць усеагульнага старасту бурнымі авацыямі.

Старшыня ЦВК Арменіі таварыш Мартыян адкрывае юбілейнае пасяджэнне. Яго прамова неаднаразова прарываецца бурнымі прывітаннямі ў гонар вялікага правадыра працоўных таварыша Сталіна, усеагульнага старасты тав. Калініна і кіраўнікоў Закаўказскай федэрацыі.

З вялікім дакладам выступае кіраўнік большэвікоў Арменіі тав. Ханджан. Ён падрабязна спыняецца на дасягненнях рэспублікі за 15 год, заваяваных пад слаўным сцягам партыі Леніна — Сталіна.

Пасля даклада слова прадстаўляецца старшыні ЦВК Саюза ССР тав. М. І. Калініну. Зала грывіць доўга незмаўкачымі апладысмантамі. Усе прысутныя, стоячы, горава вітаюць Міхаіла Іванавіча.

У сваёй прамове тав. Калінін перадае палкае прывітанне працоўным Арменіі ад Цэнтральнага Камітэта ВКП(б), Соўнаркома і ЦВК Саюза, а таксама ВЦВК. Адзначаючы каласальны перамогі Савецкай Арменіі, тав. Калінін гаворыць, што гэта — толькі пачатак. На аснове далейшага магутнага развіцця стаханавскага руху мы даб'ёмся яшчэ большага эканамічнага і культурнага росквіту, жыццё стане яшчэ лепш, яшчэ веселей.

На трыбуне — калгаснікі Туркменістана. Іх змяняюць прадстаўнікі Савецкай Украіны, Грузіі, Азербайджана. Адна за другой выступаюць дэлегацыі Дагестана, Паўночнай Осетыі, Ленінграда. У залу ляміць гарачыя словы прывітанняў працоўным Савецкай Арменіі.

КАТАСТРФА ПРЫ ВЫПРАБАВАННІ ГРАМАДЗЯНСКАГА САМАЛЁТА

29 лістапада ў 3 гадзіны 30 мін. дзя ў часе выпрабавальнага палёту над Масквой загінуў самалёт «ВІ-1». Часткі самалёта ўпалі на тэрыторыю плошчароднічнага кам-

Выстаўка, прысвечаная пеміці т. Кірава, арганізаваная на заводзе імя Кірава ў Менску.

ЖАЛОБНЫ МІТЫНГ НА ЗАВОДЗЕ ІМЯ КІРАВА

29 лістапада Менск слухаў на радыё жалобны мітынг, прысвечаны пеміці Сергея Міронавіча Кірава. Мітынг трансліраваўся з варштата-будавнічага завода імя Кірава.

Завод з гонарам носіць слаўнае імя лепшага сталінца, палкага трыбуна пролетарскай рэвалюцыі Сергея Міронавіча Кірава, аладзейскі забітага палонкам і зноўсёўска-каме-неўска-трапкіскай контррэвалюцыйнай групы. Датэрмінова на 20 лістапада выканан гадавы прамфінплан Выпушчана прадукцыі на 4 млн. 652 тыс. руб. Пущаны новы першакласна абсталяваны механічна-зборачны цэх. Асвоены новыя тыпы варштатаў. Ажыццёўлена суцэльная тэхнічная грамадасць рабочых. Пасля прамовы таварыша Сталіна лік стаханавцаў на заводзе павялічыўся з 48 да 118. Усе цэхі, у гэтым завод ведае імёны стаханавцаў — Васілеўскага, Шульмана, Лапіна, Шаўчука, Клячкова і іншых майстроў высокай прадукцыйнасці працы, выконваючых свае нормы на 200 і больш процантаў.

Сакратар парткома тав. Шамеа, адкрываючы жалобны мітынг, прадставіў першае слова стаханавцу т. Лапіну, які ў мінулым годзе быў дэлегаваны заводам для ўдзелу ў пахаванні тав. Кірава. Выступілі яшчэ стаханавцы тт. Нарамовіч, Васілеўскі, парторг механічнага цэха т. Кацюч і дырэктар завода т. Драбшэўскі.

Ва ўсіх выступленнях гучэла адна думка: «На кожным кроку, на заводзе, у цэху, у сябе дома мы адчуваем, што жыццё стала лепш, жыццё стала веселей. Жыццё стане яшчэ радасней, яшчэ веселей у нашай сацыялістычнай радзіме, якую вядзе ад перамогі да перамогі наш мудры, любімы Іосіф Вісарыянавіч Сталін». Удзельнікі мітыngu склалі пісьмо таварышу Сталіну, у якім яны расказваюць, як завод выконвае заветы С. М. Кірава.

НА АЎТАГАМОНТНЫМ ІМЯ КІРАВА

МАГІЛЕЎ. (Кар. «Звязды»). Работы калектыву магілеўскага аўтарамонтнага завода з вялікім гонарам апраўдвае вялікае імя Сергея Міронавіча Кірава. Завод ужо выпусціў з рамонту з пачатку пуску 380 розных аўтамашын. Асвоены выраб 210 новых аўтамабільных дэталей.

На прадпрыемстве разгарнуўся конкурс спаборніцтва на датэрміновае выкананне гадавога вытворчага плана, на зніжэнне сабекошту прадукцыі. Рабочыя-зваршчыкі знізілі сабекошт на 60 дэталей на 22 проц. Лепшы сяжанавец завода Астапу дабіўся выканання нормы на 260—300 проц.

У адзнаку гадавіны аладзейскага забойства таварыша Кірава на заводзе арганізавана новая гаспадарлікая брыгада па разборцы кузаваў.

Помнік Сергею Міронавічу Кіраву ўбраны жывымі кветкамі. Па ўсіх цэху праведзены гутаркі аб жыцці і дзейнасці Сергея Міронавіча. Учора адбыўся агульна-заводскі сход рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў, на якім выступілі з успамінамі аб Сергее Міронавічу рабочыя ленінградскага завода імя Кірава.

Рабочы калектыв узяў на сябе абавязальства — выпусціць звыш плана да канца года з рамонту яшчэ 25 аўтамашын.

НА ЭКРАНАХ КІНОТЭАТРАУ

Сёння на экранах кінатэатраў Менска будзе дэманстравана поўнаметражны гучавы кінофільм у 6 частках «Сергей Міронавіч Кіраў». У фільму паказаны рад эпізодаў з жыцця і работы тав. Кірава.

ЦЭНТР КІРАЎСКАГА РАЕНА

Вёска Старцы — цэнтр новаарганізаванага Кіраўскага раёна. У самой вёсцы было 7—8 хат, навакол хутары.

Старшыня Кіраўскага райвыканкома тав. Блюмін у гутарцы па тэлефону з супрацоўніком «Звязды» паведаміў аб ходзе будаўніцтва новага раённага цэнтру. Да гэтага часу пабудаваны двухпавярховы Дом оветаў, два жыллыя дамы на 8 кватэр, сталовая. 30 лістапада райвыканком перасяліўся ў новы будынак Дома оветаў. Будуюцца гучавое кіно, лазня, гараж, радыёвузел. Ад шалы Бабруйск—Магілеў да раённага цэнтру працягнулася новая дарога. У раёне да дзсятка легкавых і грузавых аўтамашын.

Арганізавані машына-трактарная станцыя. Атрыманы 24 трактары і ўвесь прыгатыны інвентар. Робіцца капітальны рамонт знаходзячыхся ў раённым цэнтры млына і леспілы. На млын мяркуецца ўстанавіць дынамамашынку і талы ў Старцах завезе лямпка ільіча.

На будучы 1936 год наметана пабудаваль будыны для пошты, тэлеграфа, раённых матэзіаў.

ПЕРАХОД ПОЛАЦК — МЕНСК У СУПРОЦЬГАЗАХ

ПОЛАЦК, 30 лістапада. (БЕЛТА). 30 лістапада ў 12 гадзін дня пачаўся пераход у супроцьгазах па маршруце Полацк—Менск праз Віцебск, Оршу, Барысаў. У пераход вышлі 20 асаваіхмаўцаў, сярод іх 6 жанчын. Большасць удзельнікаў пераходу моладзь. Напярэдні старту пяць маладых рабочых педаль заставілі ў аутупленні ў камсамол. Камандаіры пераходу — стары рабочы / мясакамбіната, удзельнік грамадзянскай вайны Ілускоў. На прыпынках у калгасах асаваіхмаўцаў будучы прапрацоўваць з калгаснікамі прамову таварыша Сталіна на ўсесаюзнай нарадзе стаханавцаў.

Увесь маршрут у 410 кіламетраў мяркуецца праіці за 20 дзён, уключаючы і дні адпачынку.

СКУРАБУТКОВАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ БССР ВЫКАНАЛА ГАДАВЫ ПЛАН

28 лістапада Беларускае дзяржаўнае трыест скурабутковай прамысловасці выканаву гадавы план выпуску прадукцыі на 100,5 проц. Выпушчана прадукцыі на 47.935 тыс. рублёў пры плане 47.870 тыс. рублёў. Рабочыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі і служачыя скурабутковай прамысловасці абавязаліся даць краіне да канца года на 4.800 тыс. рублёў прадукцыі звыш плана.

АГТЭСНАДРЫЛЬЯ ІМЯ МАКСІМА ГОРКАГА У БАБРУЙСКУ

БАБРУЙСК, 30 лістапада. (Кар. «Звязды» на баргу самалёта знайрылы імя М. Горкага). Увесь дзень 28 лістапада акінаў самалёт адліў па Асіпавіцкаму раёну, знайчыцца з работай крам сельскіх спажывецкіх таварыстваў. Вечарам у мотэчку адбыўся сход пашчыкаў і работнікаў прыстаўка, на якім выступіў асаваіхмаўцаў лётчык Савецкага Самца І. К. Палікоў і прадстаўнік Белкапсаюза. 29 лістапада на аэрадроме адбылося катанне на самалётах работнікаў прыстаўка і калгаснікаў. Восем чалавек атрымалі «паветранае хрышчэнне». Першым на самалёт сеў крамнік гарадскага опажывецкага таварыства Берштэйн, які на працягу двухмесяцаў павялічыў тавараабарот у дзразы і даўў свой заробтак за лістапад да 600 рублёў.

Правядзюць самалёт аэрадроме калгаснікі і работнікі прыстаўка.

Самалёты робяць крут чаміясчэткам і баруць курс на Бабруйск. У 3 гадзіны дня прылятаюць на аэрадроме бабруйскага аэраклуба. Тут-жа адбыўся лётчыі мітынг.

Н. ВІШНЕЎСКІ.

ПАВЕДАМЛЕННІ

1 снежня 1935 г. у памяшканні клуба імя VII з'езда профсаваў адбудзецца сход партактыва Барышаўскага раёна, прысвечаны гадавіне забойства тав. Кірава.

Сакратары парткомаў могуць атрымаць білеты на партактыў у орбіро раённага камітэта КП(б) (Пролетарская 4, пакой № 1).

1 снежня 1935 года роўна ў 6 гадзін вечара ў клубе імя Сталіна (рог Комсамольскай і Інтэрнацыянальнай) орбіро Кагановіцкага РК КП(б)Б адбудзецца сход райпартактыва, прысвечаны гадавіне з дня забойства тав. С. М. Кірава палонкам і традыцыйна-віноўскага контррэвалюцыйнага ахвоіца.

Білеты атрымаць у памяшканні орбіро.

1 снежня, у 6 гадзін вечара ў клубе металістаў адбудзецца сход партактыва Сталінскага раёна з дакладам аб тав. Кіраве.

Уваход па партбілетах і прасках. Прапускі атрымаць 1 снежня з 10 гадзін раніцы ў орбіро (на вуліцы Карла Маркса).

Аддзел культуры і прапаганды Мінгаркома КП(б)Б паведаміў, што 3 снежня 1935 года ў 10 гадзін раніцы, у Доме партактыва адбудзецца чарговы дзень завочніка і. Мінска і раёна.

Яўна ўсіх завочнікаў абавязавана.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

1. Гал М. І. — Начальнік Ас-бага Адзела Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнай Безапаснасці НКУС СССР.
2. Гоглідзе С. А. — Народнага Камісара Унутраных Спраў ЗСФСР.
3. Заліна Л. Б. — Начальнік Кіраўніцтва НКУС па Казакскай АССР.
4. Нацнельсона З. Б. — Намеснік Народнага Камісара Унутраных Спраў УССР.
5. Карлсона К. М. — Начальнік Кіраўніцтва НКУС па Харкаўскай вобласці.

Старшыня Цэнтральнага Выка-наўчага Камітэта Саюза ССР
М. КАЛІНІН.
Старшыня Савета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАУ.
Сакратар Цэнтральнага Выка-наўчага Камітэта Саюза ССР
І. АКУЛАУ.
Масква, Крэمل.
26 лістапада 1935 г.

нікі Савецкай Украіны, і рускі Азербайджана. Адна за другой выступаюць дэлегацыі Дагестана, Паўночнай Осетіі, Ленінграда. У залу лягчы гарачыя словы пры-вітанняў працоўным Савецкай Арменіі.

КАТАСТРОФА ПРЫ ВЫПРАБАВАННІ ГРАМАДЗЯНСКАГА САМАЛЁТА

29 лістапада ў 3 гадзіны 30 мін. дзя ў часе выпрабавальнага палё-ту над Масквой загінуў самалёт «ЗІГ-1». Часткі самалёта ўпалі на тэрыторыю плодараднінната кам-біната каля Харапюскага шасе, за мастом Акружнай чыгушкі.

З прычыны невялікай вышыні, на якой адбылася катастрофа, эпі-паж не змог скарыстаць парашуты, якія былі. Пры падзенні самалёта загінулі начальнік вольтнага цеха завода імя Гольдмана А. Н. Спе-ранскі, канструктар самалёта «ЗІГ-1» А. В. Кулеў, інжынер навукова-даследчага самалётнага інстытута грамадзянскага павятрапазаво флота І. Меламед, лётчык інстытута Н. В. Аблязоўскі, лётчык-выпрабавальнік завода Г. В. Жарковіч і бортмеха-нік Н. С. Смірнов.

Начальнікам аэрафлота т. Ткачо-вым назначана спецыяльная камі-сія для расследвання прычын ката-строфы.

Самалёт «ЗІГ-1» быў сканструя-ван і пабудаван на заводзе імя Гольдмана. Гэта быў двухматорны 12-месны пасажырскі маналёт. Самалёт прыводзіў заводскія выпра-баванні. Учора ён рабіў свой апош-ні палёт перад злавач на дзяржаў-ныя выпрабаванні.

Галоўнае ўпраўленне грамадзян-скага павятрапазаво флота, дырэкцыя і грамадскія арганізацыі завода імя Гольдмана выказваюць спачу-ванне сем'ям загінуўшых пры ката-строфе самалёта «ЗІГ-1», якая ад-былася 29 лістапада пры выпраба-вальным палёце.

(«Правда»)

Ваша ўсім выступленням гучэла ад-на думка: «На кожным кроку, на заводзе, у цэхах, у сябе дома мы адчуваем, што жыццё стала лепш, жыццё стала веселей. Жыццё стане яшчэ радасней, яшчэ веселей у на-шай сацыялістычнай радзіме, якую вядзе ад перамогі да перамогі наш мудры, любімы Іосіф Вісарыянавіч Сталін». Удзельнікі мітыngu скла-лі пісьмо таварышу Сталіну, у якім яны расказваюць, як завод выкон-вае заветы С. М. Кірава.

Ва ўсіх выступленнях гучэла ад-на думка: «На кожным кроку, на заводзе, у цэхах, у сябе дома мы адчуваем, што жыццё стала лепш, жыццё стала веселей. Жыццё стане яшчэ радасней, яшчэ веселей у на-шай сацыялістычнай радзіме, якую вядзе ад перамогі да перамогі наш мудры, любімы Іосіф Вісарыянавіч Сталін». Удзельнікі мітыngu скла-лі пісьмо таварышу Сталіну, у якім яны расказваюць, як завод выкон-вае заветы С. М. Кірава.

авязальнасць — выпусціць звыш плана да канца года з ра-монта яшчэ 25 аўтамашы.

Сёння на экраны кінотэатраў Менска будзе дэманстравацца поў-наметражны гучавы кінофільм у 6 частках «Сергей Міронавіч Кіраў». У фільму паказаны рад эпізодаў з жыцця і работы тав. Кірава.

ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «Чырвоная зорка»	Новы гучавы фільм СЕМ БАР'ЕРАУ	ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «Інтэрна- цыянал»	Гучавы мастацкі фільм ЗЛАТЫЯ ГОРЫ
ГУКАВЫ КІНОТЭАТР «ПРОЛЕТА- Рый»	Гучавы мастацкі фільм ЛУННЫ КАМЕНЬ	КІНО СПАРТАК	Замежны мастацкі фільм ТАЙФУН драма ў 8 частках

ІНСТЫТУТ МАСАВАГА ЗАВОЧНАГА НАВУ- ЧАННЯ ПАРТАКТЫВА ПРЫ ЦК КП(б)Б

Слухайце
радыёлекцыі партвучобы ў снежні 1935 г.
праз менскую радыёстанцыю РВ-10.

Час перадачы — з 19 г. 30 м. да 20 г. 30 м., апрача лекцыі па гі-сторыі ВКП(б) для завоўнікаў парт-вучобы, якія перадаюцца 10, 11, 12, 15, 16 і 17 чысла з 13 г. 00 м. да 14 г. 00 м.

ГІСТОРЫЯ ВКП(б)
Папулярны курс
11/ХІІ — II з'езд РСДРП і афарм-ленне большэвіцкай партыі.

17/ХІІ — Партыя большэвікоў у рэвалюцыі 1905—1907 гг. (1-я лек-цыя).

23/ХІІ — Партыя большэвікоў у рэвалюцыі 1905—1907 гг. (2-я лек-цыя).

29/ХІІ — Партыя большэвікоў у годы рэакцыі (1907—1910 гг.).

ГІСТОРЫЯ ВКП(б)
Павышаны курс для завоўнікаў партвучобы

Час перадачы з 13 г. 00 м. да 14 г. 00 м.

10 і 15 снежня — II з'езд РСДРП і афармленне большэвіцкай партыі.

11 і 16 снежня — Партыя боль-шэвікоў у рэвалюцыі 1905—07 гг. (1-я лекцыя).

12 і 17 снежня — Партыя боль-шэвікоў у рэвалюцыі 1905—07 гг. (2-я лекцыя).

ЛЕНІНІЗМ
2/ХІІ — Прадпасылкі і рухаючыя сілы Кастрычніцкай рэвалюцыі.

16/ХІІ — Вучэнне Леніна — Сталіна аб перамозе сацыялізма ў адной краіне.

ПЫТАННІ ПРАГРАМЫ І СТАТУ-ТА ВКП(б) І КОМІНТЭРНА
12/ХІІ — Як рэалізаваць капіталізм чаму пераходзіць яго ідэя.

20/ХІІ — Мы змагаемся са со-цыялізмам за камунізм.

27/ХІІ — Што такое дыктатура працоўных?

28 лістапада Беларуска дзяржаў-ны трэст скурбуйтовай прамысло-васці выканаў галоўны план вы-пуску прадукцыі на 100,5 проц. Выпущана прадукцыі на 47.935 тыс. рублёў пры плане 47.670 тыс. рублёў. Рабочыя, інжынерна-тэхніч-ныя работнікі і служачыя скурбуй-товай прамысловасці абавязаліся даць краіне да канца года на 4.800 тыс. рублёў прадукцыі звыш пла-на.

3 снежня, у 6 гадз. вечара, у памяшканні плуба імя СТАЛІНА (рог вул. Комсомольскай і Інтэрнацыянальнай)

ЦЭНТРАЛЬНЫ СОВЕТ ПРОФСАЮЗАУ БЕЛАРУСІ

склікае
НАРАДУ Менскага гарадскога і цэнтральнага профактыва разам са стаханавцамі менскіх прадпрыемстваў.

Парадак дня:
Вынікі першай усесаюзнай нарады стаханавцаў і задачы проф-саюзаў.

Білеты для ўваходу на нараду па прадстаўленых спісах а-рымліваюць: ФЗМБ, якія маюць у Менску свае ЦП саюза, — у ЦП саюза, а ФЗМБ, не маючыя ў Менску свайго ЦП, — непасрэдна ў ЦСПБ, пакой № 1.

РАНЕЙ ВЫДАНЫЯ БІЛЕТЫ НЕСАПРАДНЫ.

ПРЭЗІДЫУМ ЦСПБ.

Беларускі дзяржаўны вышэйшы педагагічны інстытут факкультэт мовы і літаратуры

лаводаць да ведама, што, у 8 гадзін вечара, у памяшканні ВПІ (стары корпус, другі паверх, аўд. 24 па Земляпрабудо-аваўдуку)

адбудзецца
пасяджэнне кафедры літаратуры, на якім будзе заслухоўвацца

А Б А Р О Н А Д Ы С Е Р Т А Ц Ы

на ступень кандыдата літаратурных навук навуковым работ-кам магілёўскага педінстытута тав. Гардзеевым П. Ф. на тэму:

„Лірыка эпохі грамадзянскай вайны“.

Афіцыйнымі апанентамі выступаць — акадэмік І. І. Замочні, дацэнт Л. І. Філіпоўская і навуковы работнік М. М. Аляхновіч.

Запрашаюцца навуковыя работнікі, студэнты і выкладчыкі. Дэкан факультэта мовы і літаратуры Т. С. БАРОДЗІЧ.

Загадчык кафедры літаратуры акад. І. І. ЗАМОЧНІ.

Грамадскі ўніверсітэт БелНІТО соцземляробства

2 снежня, у 7 гадзін вечара, адбудзецца лекцыя-дакла

навуковага работніка БелАН тав. М. С. ПЕКЕР на тэму:

„Тэарэтычныя асновы яравізацыі“

Адзёл культуры і прапаган-ды Мінтэркома КП(б)Б наведвае, што 3 снежня 1935 года ў 10 гадзін р-ніцы, у Доме партактыва адбудзец-ца чарговы дзень завоўніка т. Ма-ска і раёна.

Яўка ўсіх завоўнікаў абавязкова.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

Адзёл культуры і прапаган-ды Мінтэркома КП(б)Б наведвае, што 3 снежня 1935 года ў 10 гадзін р-ніцы, у Доме партактыва адбудзец-ца чарговы дзень завоўніка т. Ма-ска і раёна.

Яўка ўсіх завоўнікаў абавязкова.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

Адзёл культуры і прапаган-ды Мінтэркома КП(б)Б наведвае, што 3 снежня 1935 года ў 10 гадзін р-ніцы, у Доме партактыва адбудзец-ца чарговы дзень завоўніка т. Ма-ска і раёна.

Яўка ўсіх завоўнікаў абавязкова.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

Адзёл культуры і прапаган-ды Мінтэркома КП(б)Б наведвае, што 3 снежня 1935 года ў 10 гадзін р-ніцы, у Доме партактыва адбудзец-ца чарговы дзень завоўніка т. Ма-ска і раёна.

Яўка ўсіх завоўнікаў абавязкова.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

Адзёл культуры і прапаган-ды Мінтэркома КП(б)Б наведвае, што 3 снежня 1935 года ў 10 гадзін р-ніцы, у Доме партактыва адбудзец-ца чарговы дзень завоўніка т. Ма-ска і раёна.

Яўка ўсіх завоўнікаў абавязкова.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

Адзёл культуры і прапаган-ды Мінтэркома КП(б)Б наведвае, што 3 снежня 1935 года ў 10 гадзін р-ніцы, у Доме партактыва адбудзец-ца чарговы дзень завоўніка т. Ма-ска і раёна.

Яўка ўсіх завоўнікаў абавязкова.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

Адзёл культуры і прапаган-ды Мінтэркома КП(б)Б наведвае, што 3 снежня 1935 года ў 10 гадзін р-ніцы, у Доме партактыва адбудзец-ца чарговы дзень завоўніка т. Ма-ска і раёна.

Яўка ўсіх завоўнікаў абавязкова.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

РЭАРГАНІЗАЦЫЯ НАРКАМАТА СОУГАСАУ

Цэнтральны Выканаўчы Камі-тэт і Совет Народных Камісараў Саюза ССР, у мэтах далейша-га арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання соўгасаў, ліквідацыі лішніх прамежных звянаў і па-ляпшэння кіраўніцтва соўгасамі, пастанавіў рэарганізаваць Народ-ны камісарыят зернавых і жывё-лагадоўчых соўгасаў СССР.

Ліквідуецца, за некаторымі вы-ключэннямі, трэсты Наркомсоўга-саў. Галоўныя кіраўніцтвы нар-

камата рэарганізуюцца ў вытвор-ча-тэрытарыяльныя кіраўніцтвы з месцазнаходжаннем іх у Маскве.

Соўгасы 6. Менскага, Магілёў-скага, Аршанскага свінаводча-стаў, Віцебскага, Менскага, Го-мельскага малакотрэстаў яднаюць-ца кіраўніцтвам свінасоўгасаў паўночна-заходніх раёнаў.

Штат апарата НКСоўгасаў ус-таноўлен у 2.300 чалавек замест 6.203.

ЛІКВІДАЦЫЯ ЭСТОНСКОЙ ШПІЕНСКОЙ АРГАНІЗАЦЫІ

ЛЕНІНГРАД, 30 лістапада. (БЕЛ-ТА). Гэтым днямі тут была лікві-давана буйная шпіёнская арганіза-цыя эстонскай разведкі, створаная агентам-дыверсантам Ківісяк Аў-густам, які сістэматычна пераходзіў па заданню разведкі нелегальна на нашу тэрыторыю.

16 верасня Ківісяк, пры спробе яго затрымання ў Лядскім раёне, Пскоўскай акругі, аказаў узброенае супраціўленне, забіў фельд'егера пскоўскага акруговага аддзела НКУС і ў рэзультате ператрэпкі быў забіт сам. Пры Ківісяку зной-дзены два рэвалверы, 100 штук патронаў, эстонскія і савецкія гро-шы і шпіёнскія матэрыялы.

Па гэтай справе ў Лядскім і Лужскім раёнах, а таксама ў Ле-нінградзе арыштаван рад асоб — агентаў Ківісяка, у тым ліку 5 эстонцаў — савецкіх грамадзян, якія з'яўляліся непасрэднымі па-мочнікамі Ківісяка.

Арганізацыя займалася абіраннем шпіёнскіх матэрыялаў па ленын-градскаму, лужскаму, ноўгародска-му і пскоўскаму гарнізонах РСЧА. Арганізацыя складалася з эстонцаў, сваякоў Ківісяка, былых бела-бандытаў і кулакоў, якія вербава-ліся к моманту іх прызыму ў РСЧА ці нават у перыяд іх прыбы-вання ў арміі. Следства прадаў-жаецца.

РЭВОЛЮЦЫЙНАЕ ПАЎСТАННЕ ў БРАЗІЛІІ МАНІФЕСТ «НАЦЫЯНАЛЬНА-ВЫЗВАЛЕНЧАГА АЛЬЯНСА»

НЬЮ-ІОРК, 29 лістапада. (БЕЛ-ТА). Згодна паведамлення агенц-тва «Юнайтэд прэс» з Рыа-дэ-Жа-нейро, бразільскі «нацыянальна-вызваленчы альянс» (арганізацыя народнага антымперыялістычнага фронту) выдаў маніфест, у якім указваецца, што ён ставіць сабе мэтай зрабіць раздзел буйных феадальных маёнткаў паміж нева-можнымі фермерамі і нацыяналі-зацыю замежных прадпрыемстваў у Бразіліі.

«Нью-Іорк таймс» указвае, што альянс, які ўзначальвае паўстан-не, патрабуе раду сацыяльных рэ-форм: устанавлення васьмігадзін-нага рабочага дня, аднолькавай аплаты за аднолькавую працу мужчын і жанчын, уводзіцца страхавання па беспрацоўі, уст-наўлення дня адпачынку ў ты-дзень і т. д. Адначасова газета вымушана прызнаць, што рас-паўсюджваемыя рэакцыйным дру-

кам паведамленні аб тым, што падзеі ў Бразіліі з'яўляюцца «пут-чам», уніжэннем у рэзультате «комуністычнай змовы», не адпа-вядзе сапраўднасці і што ў на-яўнасці масавы антыфашысцкі рух.

У паведамленні з Буэнас-Айрэ-са «Нью-Іорк таймс» сцвярджае, што бразільскі ўрад з'яўляецца гаспадаром становішча.

Учора ў Бело Орызонце (галоў-ны горад штата Мінаж Жэраіс) паліцыя зрабіла налёт на тай-ную радыёстанцыю і арыштавала радыста, які з'яўляецца прыхіль-нікам альянса.

Як паведамляе агенцтва «Юнайт-эд прэс», параход «Сантос», на якім 400 паўстаўшых уцяклі з Наталі, вярнуўся ў Наталі, маю-чы на борту толькі некалькі ча-лазек. Думаецца, што большасць паўстаўшых скрылася ў глыбіні краіны.

ЯПОНСКІЯ ВОЙСКІ АКУПІРУЮЦЬ ПАЎНОЧНЫ КІТАЙ

БЭЙПІН, 29 лістапада. (БЕЛТА). Японскія войскі, захапіўшы стан-цыі Фынтай і іншыя станцыі Паў-ночнага Кітаю, прадаўжаюць улік праходзячага рухомага састава. Грузавыя зносіны па лініі Цянь-цзінь—Пукоу спыніліся. Усе япон-скія войскі, якія прыбываюць з Шанхайгуаня, маюць знакі кван-тунскай арміі. Прыбыццё войск захоўваецца ў тайне. Замежным карэспандэнтам не дазваляюць наведваць станцыі. Усе пасажыр-скія і грузавыя паязды аглядаюць-ца.

Газеты паведамляюць, што японскія войскі занялі рад новых станцый Бэйпін-Ханькоўскай чы-гушкі, у прыватнасці, Баодынь. Цыньваньдао прыбылі 2 японскія знішчальнікі, і 5 ваенных суднаў курсіруюць каля порта. 2 аві-ячальнікі прыбылі ў Цяньцзінь.

ТЭЛЕФОНЫ РЕДАКЦЫІ: Габінет рэдактара — 21-352. Габінет нам. рэдактара — 25-188. Сакратарыят — 20-830. Прамысловы аддзел — 21-356. Аддзел мясцовай інфармацыі — 25-189. Партыйны аддзел — 21-353. Сельскагаспадарчы аддзел — 21-346. Аддзел асветы, літаратуры і мастацтва — 23-955. Аддзел пісем — 21-399. Загадчык выдавецтва — 21-845. Бухгалтэрыя — 21-885. Аддзел аб'яў — 21-360. АДРАС РЕДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: МЕНСК, Савецкая, 63.